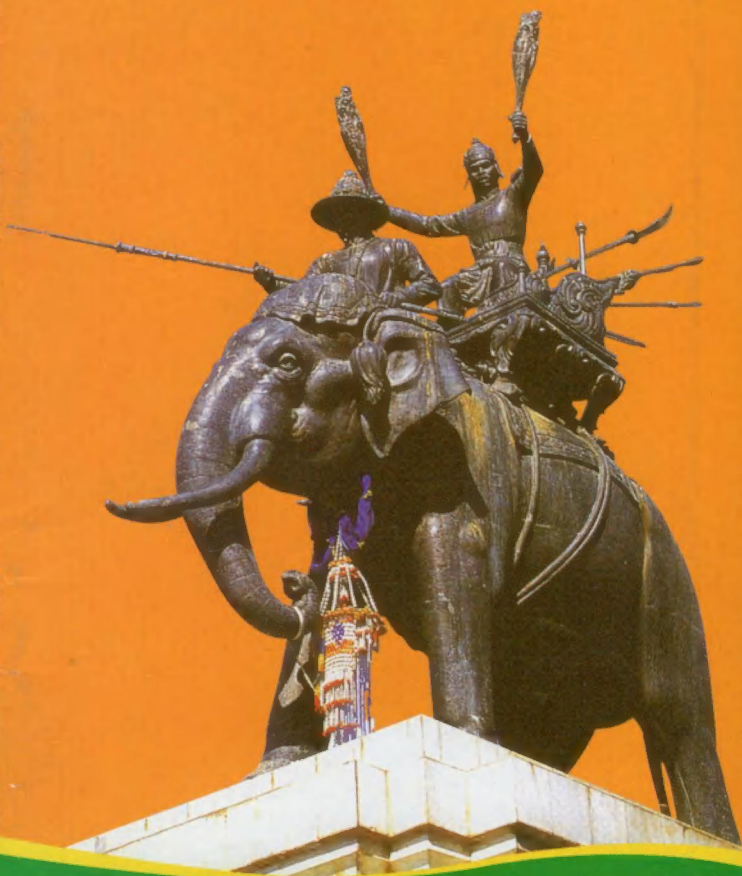
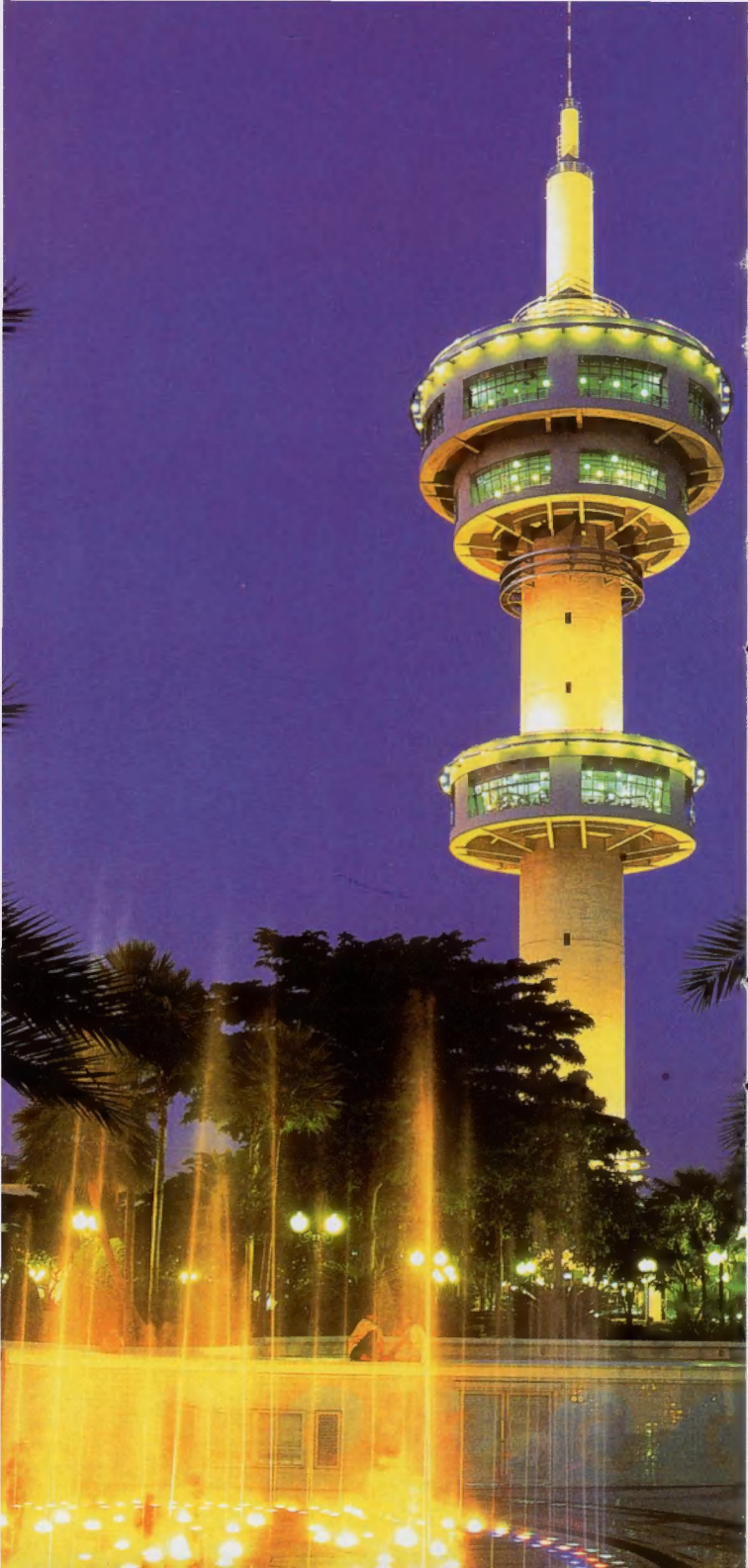

สุพรรณบุรี

เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพะเครื่อง
รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์
แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง

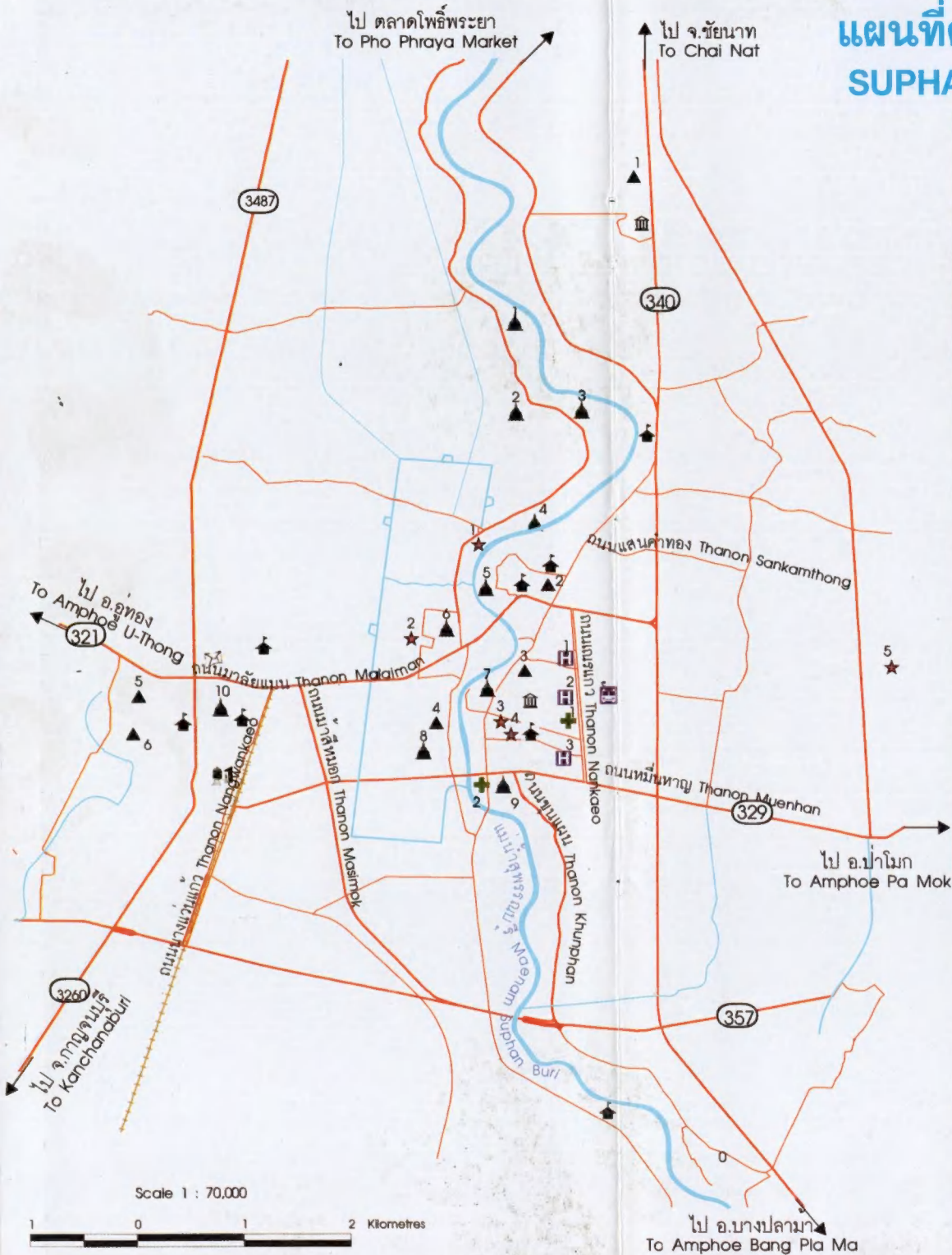

แผนที่ตัวเมืองสุพรรณบุรี SUPHAN BURI CITY MAP

โรงแรม Hotel

- 1 โรงแรมดีลักซ์ Derak Hotel
- 2 โรงแรมกิงโพธิ์ไทร King Phosai Hotel
- 3 โรงแรมคุ้มสุพรรณ Khumsuphan Hotel

วัด Temple (Wat)

- 1 วัดพระนอน อุทยานปลา Wat Phranon
- 2 วัดหน่อพุทธางกูร Wat No Phutthagku
- 3 วัดพระลอย Wat Phraloi
- 4 วัดแค Wat Khae
- 5 วัดโพธิ์คลาน Wat Pho Khlan
- 6 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ Wat Phrasri Rattana Mahatat
- 7 วัดสุวรรณภูมิ Wat Suwannaphum
- 8 วัดพระรูป Wat Phrarup
- 9 วัดปราสาททอง Wat Prasatthong
- 10 วัดป่าเลไลย์รวิหาร Wat Pa Lelai Worawihan

โรงพยาบาล Hospital

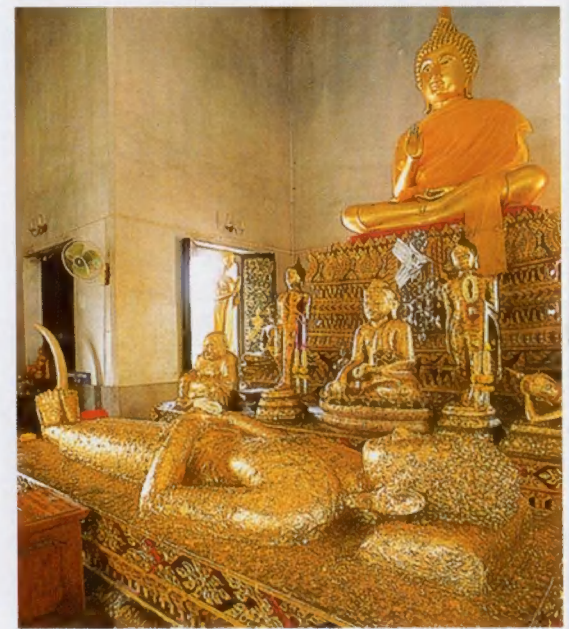
- 1 โรงพยาบาลศุภมิตร Suphamit Hospital
- 2 โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร Yommarat Hospital

สถานที่สำคัญ Places

- 1 สถานีตำรวจจังหวัดสุพรรณบุรี Suphanburi Provincial Police Station
- 2 ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี Suphanburi Law Court
- 3 สถานีตำรวจภูธรอำเภอมืองสุพรรณบุรี Amphoe Muang Suphanburi Police Station
- 4 วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี Suphanburi Technical College
- 5 สนามกีฬากลาง Central Stadium
- 6 วิทยาลัยศิลปกรรม Fine Art College

แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attraction

- 1 คุ้มขุนแผน Khum Khun Phoen
- 2 ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง City Pillar Shrine
- 3 สวนเฉลิมภัทรราชินี Chaloem Phattara Rachini Park
- 4 หอคอยบรรหารแจ่มใส Banhan Chaemsai Tower
- 5 สำนักสงฆ์ปฏิบัติธรรมหนองทอง Nong Thong Priest's Camp Site

สารบัญ

การเดินทาง	๙
สถานที่ที่น่าสนใจ	๑๑
อำเภอมืองสุพรรณบุรี	๑๑
อำเภอดอนเจดีย์	๒๐
อำเภอบางปลาร้า	๒๑
อำเภอศรีประจันต์	๒๒
อำเภอสามชุก	๒๔
อำเภอเดิมบางนางบวช	๒๕
อำเภออุทัย	๒๘
อำเภอสองพี่น้อง	๓๐
อำเภอด่านช้าง	๓๒
กิจกรรมที่น่าสนใจ	๓๔
รายการนำเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี	๓๔
สปา	๓๖
เทศกาลงานประเพณี	๓๖
สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	๓๗
ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว	๓๗
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
สถานที่พัก	๓๘
ร้านอาหาร	๔๐
ร้านสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	๔๔
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	๔๗

สุพรรณบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เป็นเมืองที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ทั้งทางประวัติศาสตร์และทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ วัดเขาขึ้นของพระอาจารย์ธรรมโชติผู้สร้างขวัญกำลังใจให้กับชาวบ้านบางระจัน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอู่ทอง อุทยานแห่งชาติพุเตย บึงฉวาก และมีขนมขึ้นชื่ออย่างสาเล่สุพรรณ

สุพรรณบุรีเป็นเมืองสมัยโบราณ พบหลักฐานทางโบราณคดีมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓,๕๐๐-๓,๘๐๐ ปี โบราณวัตถุที่ขุดพบมีทั้งยุคหินใหม่ ยุคสัมฤทธิ์ และยุคเหล็ก สืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องกันมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ เดิมจังหวัดสุพรรณบุรีมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “เมืองทวารวดีศรีสุพรรณภูมิ” หรือ “พันธุมบุรี” ต่อมาเมื่อพระเจ้ากาแตเสด็จขึ้นครองราชย์ และย้ายเมืองมาอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำท่าจีน ได้ทรงสร้างวัดสนามไชยและบูรณะวัดป่าเลไลยก์ ทรงชักชวนข้าราชการออกบวช จำนวน ๒,๐๐๐ คน จึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “สองพันบุรี” ครั้นพระเจ้าอู่ทองทรงย้ายเมืองไปอยู่ทางฝั่งใต้ (ทิศตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน) เมืองนี้จึงมีชื่อใหม่ว่า “อู่ทอง” จนกระทั่งลุเข้าสมัยขุนหลวงพะงั่ว จึงเปลี่ยนชื่อเป็นสุพรรณบุรีในที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นเมืองต้นกำเนิดวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน อันเป็นวรรณคดีสำคัญเรื่องหนึ่งของของชาติไทย เมื่อไปถึงจังหวัดสุพรรณบุรีเราจะได้สัมผัสบรรยากาศของวรรณกรรมเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นชื่อตำบล ชื่อบ้าน ชื่อถนน และชื่อสถานที่สำคัญต่างๆ ในท้องเรื่องยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น บ้านไร่ใหญ่ ท่าสิบเบี้ย ไร่ฝ้าย วัดป่าเลไลยก์ วัดแค ถนนนางพิม ถนนขุนไกร อำเภออู่ทองและอำเภอศรีประจันต์

สุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๕,๓๕๘ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง อำเภอสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอสองพี่น้อง และอำเภอด่านช้าง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

การเดินทาง

รถยนต์ สามารถใช้เส้นทางในการเดินทางได้หลายเส้นทาง ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑ ชั่วโมง ดังนี้

๑. จากกรุงเทพฯ ผ่านอำเภอบางบัวทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี หรือ จากกรุงเทพฯ ผ่านนนทบุรี อำเภอบางบัวทอง ไปจน

ถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๑๐๗ กิโลเมตร

๒. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๑๑๕ กิโลเมตร

๓. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๑๓๒ กิโลเมตร

๔. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี อำเภอเดิมบางนางบวช ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๒๒๘ กิโลเมตร

๕. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดอ่างทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๖. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครปฐม อำเภอกำแพงแสน ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ ๑๖๔ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารประจำทางปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ไปจังหวัดสุพรรณบุรีทุกวัน ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๒๔๕๒-๖๖ และมีรถโดยสารประจำทางปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๔๓๕ ๑๑๙๙ รถออกจากกรุงเทพฯ เทียบแรก ๐๔.๓๐ น. เทียบสุดท้าย ๑๙.๐๐ น. ออกจากสุพรรณบุรี เทียบแรก ๐๔.๓๐ น. เทียบสุดท้าย ๑๙.๐๐ น. หรือ www.transport.co.th

รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีขบวนรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปสถานีรถไฟจังหวัดสุพรรณบุรีทุกวัน วันละ ๑ เทียบ จากกรุงเทพฯ ๑๖.๔๐ น. ถึงสุพรรณบุรี ๑๙.๔๐ น. และจากสุพรรณบุรี ๐๕.๐๐ น. ถึงกรุงเทพฯ ๐๘.๑๐ น. ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, ๐ ๒๖๒๑ ๘๗๐๑ สถานีรถไฟสุพรรณบุรีโทร. ๐ ๓๕๕๑ ๑๙๕๐, ๐ ๓๕๕๒ ๑๗๙๙ หรือ www.railway.co.th

ระยะทางจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอบางปลาม้า	๑๐ กิโลเมตร
อำเภอศรีประจันต์	๒๐ กิโลเมตร
อำเภอดอนเจดีย์	๓๑ กิโลเมตร
อำเภออู่ทอง	๓๒ กิโลเมตร
อำเภอสามชูก	๓๙ กิโลเมตร
อำเภอเดิมบางนางบวช	๕๔ กิโลเมตร
อำเภอหนองหญ้าไซ	๕๘ กิโลเมตร
อำเภอสองพี่น้อง	๗๐ กิโลเมตร
อำเภอด่านช้าง	๗๗ กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดสุพรรณบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

พระนครศรีอยุธยา	๓๑ กิโลเมตร
อ่างทอง	๔๔ กิโลเมตร
ปทุมธานี	๘๐ กิโลเมตร
นนทบุรี	๘๙ กิโลเมตร
กาญจนบุรี	๙๑ กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สวนเฉลิมภัทรราชินี เป็นสวนสาธารณะกลางตัวเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ริมถนน นางพิม ตำบลท่าพี่เลี้ยง สร้างขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗ ไร่ ในบริเวณสวนแบ่งออกเป็นสัดส่วน มีชุดสวนน้ำพร้อมสไลเดอร์ที่สมบูรณ์แบบ สวนลุมพินี สวนดอกไม้ สนามหญ้า สนามเด็กเล่น ฝาน้ำตก และลานน้ำพุดนตรี เป็นสถานที่พักผ่อนที่สวยงาม ประชาชนนิยมมาเดินเล่นและออกกำลังกายในสวนตอนเย็นๆ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตามวันและเวลาดังนี้

วันอังคาร-ศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๙.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

เวลา ๑๐.๐๐-๒๐.๓๐ น.

อัตราค่าเข้า ผู้ใหญ่ ๑๐ บาท เด็ก ๕ บาท

อาคารแสดงผลงานฯ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตามวันและเวลาดังนี้

วันอังคาร-ศุกร์ เวลา ๑๓.๐๐-๑๘.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

เวลา ๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น.

สไลเดอร์และสวนน้ำ เปิดให้บริการทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตามวันและเวลาดังนี้

วันอังคาร-ศุกร์ เวลา ๑๕.๐๐-๑๘.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

เวลา ๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น.

น้ำพุดนตรี และฝาน้ำตก เปิดทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตามวันและเวลาดังนี้

วันศุกร์ เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

รอบเที่ยง เวลา ๑๒.๐๐-๑๔.๐๐ น.

รอบเย็น เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น.

หอคอยบรรหาร-แจ่มใส ตั้งอยู่ในสวนเฉลิมภัทรราชินี เป็นหอคอยชมวิวแห่งแรก และสูงที่สุดในประเทศไทยมองเห็นโดดเด่นอยู่กลางเมือง มีความสูงถึง ๑๒๓.๒๕ เมตร ฐานกว้าง ๓๐ เมตร การขึ้น

เที่ยวชมหอคอย จะมีจุดแวะพักชมวิว ๔ ชั้น ชั้นที่ ๑ เป็นที่จำหน่ายบัตรและของที่ระลึก ชั้นที่ ๒ เป็นร้านจำหน่ายเครื่องดื่มอาหารว่าง และจุดนั่งชมสวน ชั้นที่ ๓ เป็นร้านจำหน่ายของที่ระลึกและจุดชมตัวเมือง ชั้นที่ ๔ อยู่ในระดับสูงสุด ๗๘.๗๕ เมตร เป็นจุดชมทิวทัศน์ของจังหวัดสุพรรณบุรีโดยรอบ มีกล้องส่องทางไกลบริการ ผังห้องแสดงภาพวาดสีน้ำมันเกี่ยวกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ตามวัน และเวลาดังนี้

วันอังคาร-ศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๙.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

เวลา ๑๐.๐๐-๒๐.๓๐ น.

อัตราค่าเข้าชม (ก่อน ๑๘.๐๐ น.)

ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็ก ๑๕ บาท

อัตราค่าเข้าชม (หลัง ๑๘.๐๐ น.)

ผู้ใหญ่ ๔๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท

ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๒๗๒๑, และสำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๑๙๘๗, ๐ ๓๕๕๑ ๑๐๒๑ โทรสาร ๐ ๓๕๕๒ ๑๓๐๐

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชวนาไทย ตั้งอยู่ที่ถนนพระพินชา ตำบลท่าพี่เลี้ยง ในบริเวณที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เป็นอาคารคอนกรีต ออกแบบผสมผสานระหว่างเรือนไทยและยุ้งฉางของชวนา เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการทำนาโดยไม่ได้จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุ ชั้นล่าง จัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาของการทำนา เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำนา ประเพณีวิถีชีวิตของชวนา เรื่องราวของข้าวในอดีต และที่น่าสนใจ คือ การพบเศษภาชนะดินเผาที่บ้านบางปูน ตำบลพินชาแดง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งอาจเป็นหลักฐานพระราชพิธีแรกนาขวัญในสมัยอยุธยา ชั้นบน จัดแสดงพระราชจริยวัตรพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทรงเป็นผู้อุปถัมภ์คำชูชวนาไทยทรงพัฒนาการทำนาและการเกษตรของชาติ มีการจัดแสดงภาพจำลองเหตุการณ์พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ณ แปลงนาสาธิต บึงไผ่แขก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ทรงทำปุ๋ยหมักหว่านและเก็บเกี่ยวข้าวด้วยพระองค์เอง และยังคงเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่พระองค์ทรงใช้ นอกจากนี้ชั้นล่างยังมี ห้องค้นคว้าข้อมูล สำหรับค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุที่จัดแสดง พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวันพุธถึงวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น. (ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๒๑๙๑

วัดสุวรรณภูมิ (วัดกลางหรือวัดใหม่) เป็นวัดสมัยอยุธยาตอนต้น ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ริมถนนพระพินชา ตำบลท่าพี่เลี้ยง ตรงข้ามกับที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่

พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถระ) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ อาคารมี ๒ ชั้นเป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุต่างๆ เช่น พระพุทธรูป นาฬิกา อาวุธ เขียนหมาก ถ้วยชาม แจกัน แก้ว โดยเฉพาะบาตรสังคโลกสมัยสุโขทัยพุทธศตวรรษที่ ๑๘-๑๙ ซึ่งมีชิ้นเดียวในประเทศไทย เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. (ควรติดต่อขออนุญาตเข้าชมล่วงหน้า) โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๓๖๐๓, ๐ ๓๕๕๒ ๒๓๓๑

บ้านยะมะรัชโซ ตั้งอยู่ที่ถนนหมื่นหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง ใกล้สะพานอาชาสีหมอก ไม่ไกลจากโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมหาราช บ้านหลังนี้เคยเป็นบ้านของเจ้าพระยาอภัยมหาราช (บัน สุขุม) อดีตผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลรัชกาลที่ ๘ และเป็นอดีตเสนาบดี ๓ กระทรวงคือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงนครบาลและกระทรวงโยธาธิการ ลักษณะบ้านเป็นเรือนหมู่สภาพปัจจุบันเหลือตัวเรือนเดิม เรือนนอน ๒ หลัง หอกลาง ๑ หลัง หอนั่งสร้างใหม่แทนของเดิม ๑ หลัง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เคยเสด็จบ้านหลังนี้ ๒ ครั้ง และได้พระราชทานชื่อบ้านไว้ต่อมาจังหวัดฯ ได้จัดทำโครงการอนุรักษ์บ้านยะมะรัชโซ โดยส่งเข้าประกวดโครงการดีเด่นในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในเมือง ได้รับรางวัลพร้อมโล่และใบประกาศเกียรติคุณ ปัจจุบันนี้บ้านยะมะรัชโซเป็นของกองทุนมูลนิธิพระยาสุนทรสงคราม (ปุย สุวรรณศรี) สนใจชมบ้านยะมะรัชโซ ติดต่อโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมหาราช โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๒๗๘๔-๘, ๐ ๓๕๕๒ ๔๐๘๘

วัดพระรูป ตั้งอยู่ที่ถนนขุนช้าง ริมฝั่งทิศตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน ตรงข้ามตลาดสุพรรณบุรี วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่มากอายุอยู่ในสมัยอุทองตอนปลาย ภายในวัดมีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธรูปปางไสยาสน์ ก่ออิฐถือปูน ยาว ๑๓ เมตร สูง ๓ เมตร ชาวบ้านเรียกว่าเถรแก้ว พระพักตร์กลมยาวคล้ายผลมะตูม ผันพระพักตร์สู่ทิศตะวันออก สันนิษฐานว่าสร้างในราว พ.ศ. ๑๘๐๐-๑๘๙๓ และถือว่าเป็นพระนอนที่มีพระพักตร์งามที่สุดในประเทศไทย

อีกสิ่งหนึ่งที่น่าชม ได้แก่ พระพุทธรูปไม้ เป็นโบราณวัตถุที่หาไม่ได้ ศิลปะการแกะสลักงดงามมาก มีขนาดยาว ๒๒๑.๕ เซนติเมตร กว้าง ๗๔ เซนติเมตร หนา ๑๐ เซนติเมตร ทำจากไม้ประดู่แกะสลักทั้ง ๒ ด้าน มีเพียงชิ้นเดียวในประเทศไทย เดิมพระพุทธรูปไม้อยู่ที่วัดเขาติน เมื่อตอนเกิดศึกไทย-พม่า พระภิกษุรูปหนึ่งเกรงจะถูกทำลาย จึงนำล่องลงมาทางน้ำแล้วเอาขึ้นที่วัดพระรูป นอกจากนี้ยังมี เจดีย์อุทองและซากเจดีย์สมัยทวารวดี ระฆังสัมฤทธิ์ และธรรมาสันสังเค็ด (วัตถุที่ถวายแก่สงฆ์ผู้เทศน์หรือผู้ชักบังสุกุลเมื่อเวลาปลงศพ) ฝีมือช่างอยุธยาตอนปลาย และที่นี่ยังเป็นกรูของ "พระขุนแผน" อันมีชื่อเสียงอีกด้วย

วัดประดู่สาร อยู่ที่ถนนขุนช้าง ตำบลรั้วใหญ่ ภายในเขตเทศบาลเมือง เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง ไม่มีหลักฐานเก่าระบุว่าสร้างเมื่อใด แต่คงจะสร้างขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๒๓๗๔ ซึ่งเป็นปีที่สุนทรภู่มาสุพรรณบุรี

ภายในพระอุโบสถมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติ ฝีมือช่างหลวง เชื่อกันว่า เป็นคนเดียวกับที่เขียนจิตรกรรมฝาผนังวัดหน่อพุทธางกูร เขียนราว พ.ศ. ๒๓๙๑ นอกจากนี้ยังมีจิตรกรรมที่เขียนบนพื้นไม้เป็นแผ่นๆ เรื่องพุทธประวัติและมหาชาติ ลักษณะของภาพเหมือน จะลอกแบบจิตรกรรมฝาผนังภายในอุโบสถ เก็บรักษาอยู่ในวิหาร สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๓๕๙๘

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี (แม่น้ำท่าจีน) ห่างจากฝั่งแม่น้ำไปตามถนนมาลัยแมน เดิมเป็นศาลไม้ทรงไทยมีเทวรูปพระอิศวรและพระนารายณ์สวมหมวกเด็ก (หมวกทรงกระบอก) สลักด้วยหินสีเขียว ปัจจุบันได้สร้างศาลเป็นรูปวิหารและเก๋งจีน เจ้าพ่อหลักเมืองนี้เป็นพุทธประติมากรรมสลักบนแผ่นหินแบบนูนต่ำในพุทธศาสนาลัทธิมหายาน แบบศิลปะเขมรอายูราว พ.ศ. ๑๑๘๕-๑๒๕๐ หรือประมาณ ๑,๓๐๐-๑,๔๐๐ ปีมาแล้ว มีพระนามว่า พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร หรือที่เรียกกันว่า พระนารายณ์สี่กร เป็นที่สักการบูชาทั้งชาวไทยและชาวจีน ตามประวัติกล่าวว่า ประมาณ ๑๕๐ ปีมาแล้วมีผู้พบพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร จมดินจมโคลนอยู่ริมคลองศาลเจ้าพ่อ จึงได้ช่วยกันอัญเชิญขึ้นข้างบนพร้อมกับสร้างศาลเป็นที่ประทับ ในคราวเสด็จประพาสต้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เคยเสด็จทรงกระทำพิธีกรรมเจ้าพ่อหลักเมือง และพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ก่อเชื่อนรอบเนินศาล ทำฐานสำหรับคนบูชา สร้างกำแพงแก้ว ต่อตัวศาลออกมาเป็นเก๋งแบบจีน สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์กับเจ้าพระยาอมราช ทรงสนพระทัยในการปรับปรุงศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเมื่อในราว พ.ศ. ๒๔๘๐ ทุกปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ของจีน จะมีพิธีงานประเพณี "ทิ้งกระจาด" (หรือ พิธีทิ้งทาน) จัดที่สมาคมจีน ซึ่งเป็นพิธีกรรมของพุทธ ศาสนาลัทธิมหายาน ถือเป็นการจำเริญเมตตาแก่ดวงวิญญาณที่ล่วงลับไปแล้ว โดยนำสิ่งของต่างๆ ที่ผู้ตายใช้สอยและสิ่งของจำเป็นอื่นๆ มาแจกแก่ผู้ยากจน สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๖๙๐

กำแพงเมืองเก่าและประตูเมือง เมืองสุพรรณบุรีเก่าอยู่ที่ตำบลรั้วใหญ่ (บ้านขุนช้าง) ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี โดยยังหลงเหลือแนวกำแพงดินและคูเมืองให้เห็นระหว่างทางไปวัดป่าเลไลยก์กับศาลเจ้าพ่อหลักเมือง กำแพงทางด้านทิศตะวันตกของเมืองทำแข็งแรงเป็นพิเศษสองชั้น มีคูน้ำกั้นอยู่ชั้นนอก มีเนินดิน และกำแพงอยู่ชั้นในยาวถึง ๓,๕๐๐ เมตร ส่วนด้านกว้างกำแพงยาว ๑,๐๐๐ เมตร จดแม่น้ำ ด้านตะวันออกไม่พบตัวกำแพง เพราะถูกรื้อในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานพระราชดำริไว้ในพระราชหัตถเลขา เรื่องเสด็จประพาสลำน่านมะขามเต่า บรรยายภาพกำแพงเมืองสุพรรณบุรีว่า "เมืองสุพรรณบุรีมีกำแพงเป็นสองฟากเหมือนเมืองพิษณุโลกยื่นขึ้นไปจากฝั่งแม่น้ำราว ๒๕ เส้น คูกว้างประมาณ ๖ วา นอกเชิงเทิน" ส่วน

วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

ประตูเมืองตั้งอยู่ริมถนนมาลัยแมนบนแนวกำแพงเมืองเก่า ประตูเมือง
ที่เห็นในปัจจุบันสร้างขึ้นใหม่ตามแบบกรมศิลปากรตรงสถานที่ซึ่ง
สันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งของประตูเมืองเดิม

วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร ตั้งอยู่ที่ริมถนนมาลัยแมน ตำบลรั้วใหญ่
ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิด
วรวิหาร เป็นวัดเก่าแก่ หน้าบันของวิหารวัดป่าเลไลยก์มีเครื่องหมาย
พระมหามงกุฎอยู่ระหว่างฉัตรคู่ บอกให้ทราบว่าพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จจุดธูปมาพบสมัยยังทรงผนวช
อยู่ เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์แล้วจึงทรงมาปฏิสังขรณ์ สันนิษฐานว่าวัด
นี้สร้างในสมัยที่เมืองสุพรรณบุรีรุ่งเรือง ในพงศาวดารเหนือกล่าว
ว่า พระเจ้ากาแตทรงให้มอญน้อยมาบูรณะวัดป่าเลไลยก์ภายหลัง พ.ศ.
๑๗๒๔ ที่วัดแห่งนี้ประชาชนนิยมมานมัสการ "หลวงพ่อดำ" ซึ่ง
ประดิษฐานอยู่ในวิหารสูงเด่นเห็นแต่ไกล เป็นพระพุทธรูปปางป่า
เลไลยก์ ศิลปะสมัยอุททองสุพรรณภูมิมีลักษณะประทับนั่งห้อย
พระบาท พระหัตถ์ซ้ายวางคว่ำบนพระชานุ พระหัตถ์ขวาวางหงาย
บนพระชานุอีกข้างหนึ่งในท่าทรงรับของถวาย องค์พระสูง ๒๓.๔๖ เมตร
รอบองค์ ๑๑.๒๐ เมตร มีนักปราชญ์ หลายท่านว่า หลวงพ่อดำเดิม
คงเป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา สร้างไว้กลางแจ้งเหมือนพระ
พนัญเชิงในสมัยแรกๆ เพราะมักจะพบว่า พระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่
สร้างในสมัยก่อนอยุธยาและอยุธยาตอนต้น ส่วนมากชอบสร้างไว้
กลางแจ้งเพื่อให้สามารถมองเห็นได้แต่ไกล ภายในองค์พระพุทธรูปนี้
บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้มาจากพระมหาเถรไตรยางศ์จำนวน ๓๖
องค์ หลวงพ่อดำเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในจังหวัด
สุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ทุกปีจะมีงานเทศกาลนมัสการและ

นมัสการหลวงพ่อดำเลไลยก์ ๒ ครั้ง คือ ในวันขึ้น ๗-๘ ค่ำ เดือน ๕ และเดือน ๑๒

ตรงข้ามวิหารวัดมีร้านขายสินค้าที่ระลึกพื้นเมืองหลายร้านให้แวะเลือกซื้อ ด้านหลังวัดมี "คุ้มขุนช้าง" ซึ่งสร้างเป็นเรือนไทยไม้สักหลังใหญ่กว้างขวาง ตามบทพรรณนาเรือนของขุนช้างในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ขึ้นไปบนเรือนจะเห็นฉากภาพวาดตัวละครขุนช้างสำหรับให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเป็นที่ระลึก บนเรือนแต่ละห้องมีภาพบรรยายเล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน มีตู้จัดแสดงภาชนะเครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฉากกันหรือถ้วยโกโธซามเก้แก่แบบต่างๆ

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๘ ตั้งอยู่ที่ตำบลตอนก่ายานริมถนนมาลัยแมน เลี้ยววัดป่าเลไลยก์ไปทางอำเภอดู่ทองประมาณ ๑ กิโลเมตร ตรงข้ามสวนน้ำสุพรรณบุรี ศูนย์นี้จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมในครอบครัว และหัตถกรรมในเขตพื้นที่ ๑๔ จังหวัดภาคตะวันตก มีอาคารแสดงนิทรรศการผลงานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมฝีมือดีเด่นสวยงามประเภทต่างๆ เช่น เครื่องหนัง เสื้อผ้า เครื่องหวาย จากในเขตพื้นที่ดูแล รวมทั้งจัดจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไปในราคาถูกเยา เปิดทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๖.๐๐ น. โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๕๑๘-๙

สวนนกท่าเสด็จ (หน่วยอนุรักษ์นกท่าเสด็จ) ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสด็จ ตำบลสระแก้ว ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ไปตามทางสายสุพรรณบุรี-ดอนเจดีย์ (ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒) กิโลเมตรที่ ๖-๗ เข้าถนนคันคลองไปประมาณ ๒ กิโลเมตร จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก ๒๐๐ เมตร สวนนกแห่งนี้ตั้งอยู่ในที่ดินของ บ้านก พันธ์เผือก และลงจอมกับป่าถนอม มาลัย เดิมเป็นสวนผลไม้ในระยะแรกยังมีนกไม่มาก ต่อมาเริ่มเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เจ้าของที่ดินเป็นคนใจดีจึงปล่อยให้นักมาอาศัยทำรังจนนกเพิ่มเป็นจำนวนนับหมื่นตัว นับเป็นเวลากว่า ๔๐ ปีแล้วมีนกหลายชนิด เช่น นกปากห่าง นกกระสา นกยาง และนกช่อนหอย เป็นต้น ต่อมาทางราชการเข้ามาดำเนินการพัฒนาสวนนกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้และจัดตั้งเป็นหน่วยอนุรักษ์นกท่าเสด็จ มีหอดูนกไว้ชมนกจากมุมสูง เวลากลางวันจะมีนกให้ชมอยู่บ้าง ส่วนตอนเย็นจะเห็นนกบินกลับรังจนดูมืดฟ้ามัวดิน ช่วงที่มีนกมาก คือ ช่วงเดือนตุลาคม

สระศักดิ์สิทธิ์ อยู่ในเขตตำบลสระแก้ว ริมถนนสายดอนเจดีย์-สุพรรณบุรี (ทางหลวงหมายเลข ๓๒๒) กิโลเมตรที่ ๗-๘ ตรงข้ามทางเข้าสวนนกท่าเสด็จ ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๓ กิโลเมตร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เคยเสด็จมาทอดพระเนตรสระศักดิ์สิทธิ์ที่ตำบลนี้ จึงเป็นเหตุให้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น บ้านท่าเสด็จ สระศักดิ์สิทธิ์เดิมพบเพียง ๔ สระ คือ สระแก้ว สระสา สระยมนา สระเกษ ต่อมาพบอีก ๒ สระ คือ สระอมฤต ๑ และสระอมฤต ๒

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชหัตถเลขาไว้ว่า "...แต่เหตุไฉนที่สระน้ำซึ่งนักไม่ปรากฏ คงจะมีตัวครุบาทที่สำคัญเป็นอันมาก น้ำในสระก็ไม่ใช้ ปลาในสระก็ไม่กิน ๓รมมีภูษาชั้นรกเต็มไปด้วยหมด มีจะเข้อาศัยอยู่ทั้งสี่สระ...น้ำสระคา ๓ระยมนา ไม่สู้สะอาด มีสีแดง แต่น้ำสระเกษ สระแก้วใสสะอาด..." น้ำในสระทั้งหมดนี้ใช้ในพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาและพระราชพิธีสงฆ์น้ำมรรคาภิเษกตามลัทธิพราหมณ์ กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนจัดตั้งสระน้ำศักดิ์สิทธิ์เป็นโบราณสถานไว้ แต่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อยู่ถนนสมภารคง แยกจากถนนมาลัยแมนไปประมาณ ๓๐๐ เมตร เขตตำบลรั้วใหญ่ ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี ในสมัยก่อนเป็นศูนย์กลางของเมืองสุพรรณภูมิ เป็นวัดคู่บ้านคู่เมือง มีอายุไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ ปี ปรากฏองค์ประธานเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ แต่ถูกลักลอบขุดค้นหาทรัพย์สินจนทรุดโทรมไปมาก กรุในองค์พระปรางค์นี้เป็นต้นกำเนิดพระพิมพ์ผงสุพรรณบุรีที่โด่งดังมาก อันเป็นหนึ่งใน "เบญจภาคี ๕" พระเครื่องยอดนิยม อันได้แก่ พระสมเด็จนางพญาของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) วัดระฆังโฆสิตาราม กรุงเทพมหานคร พระผงสุพรรณ จังหวัดสุพรรณบุรี พระสมเด็จนางพญา จังหวัดพิษณุโลก พระทุ่งเศรษฐี จังหวัดกำแพงเพชรและพระรอด จังหวัดลำพูน นักโบราณคดีหลายท่านให้ความเห็นว่า ปรางค์องค์นี้น่าจะเป็นศิลปะการก่อสร้างสมัยอุทองสุพรรณภูมิ เพราะจากหลักฐานการก่อสร้างองค์ปรางค์เป็นการก่ออิฐไม่ถือปูน ซึ่งเป็นวิธีการเก่าแก่ก่อนสมัยอยุธยา

วัดแค เป็นวัดเก่าแก่ที่มีชื่อปรากฏในวรรณคดีเรื่อง "ขุนช้างขุนแผน" อยู่ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุไปทางเหนือประมาณ ๒ กิโลเมตร ภายในวัดนี้มีต้นมะขามใหญ่วัดโคนต้นโดยรอบได้ประมาณ ๙.๕๐ เมตร อายุประมาณ ๑,๐๐๐ ปี เชื่อกันว่าขุนแผนได้เรียนวิชาเสกใบมะขามให้เป็นตัวต่อตัวแทนจากต้นมะขามต้นนี้กับท่านอาจารย์คงเพื่อใช้เวลาโจมตีข้าศึก ใกล้กับต้นมะขามยักษ์นี้ทางจังหวัดได้สร้างเรือนไทยทรงโบราณเรียกว่า "คุ้มขุนแผน" เพื่อเป็นอุทยานวรรณคดีและเป็นการอนุรักษ์ศิลปะด้านวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เคยเสด็จประพาสวัดแคเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ วัดนี้มีโบราณวัตถุที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธรูปปางลีลา ทำด้วยทองเหลืองกว้าง ๑.๔๐ เมตร ยาว ๒.๘๐ เมตร สร้างซ้อนกันไว้ในรอยใหญ่ นอกจากนี้ยังมี พระพุทธรูปปางมารวิชัย ขัดสมาธิราบศิลปะรัตนโกสินทร์ จีวรและอังสะเป็นลายดอกพิกุลลงดงามมาก ประดิษฐานอยู่ในวิหารหน้าพระประธาน สิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ ก็มี เช่น ระฆังทองเหลือง หม้อต้มกรักทองเหลือง ตู้ใส่หนังสือที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ทรงถวายเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๒

วัดพระลอย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ตำบลรั้วใหญ่ เลี้ยววัดแคไปไม่กี่กิโล สาเหตุที่สร้างวัดนี้น่าจะมาจากที่มีพระพุทธรูปปางนาคปรก เนื้อหินทรายขาวลอยมาตามแม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำสุพรรณ) จึงได้ทำพิธีอาราธนาขึ้นมาจากแม่น้ำ สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปสมัยลพบุรี นอกจากนี้ยังมีโบสถ์ที่ปรักหักพังสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง ทางวัดได้ปฏิสังขรณ์โดยสร้างโบสถ์ใหม่ครอบ และยังมีอุโบสถจตุรมุขใหญ่ สูงเด่น สง่างาม ประดิษฐานพระพุทธรูปนารายณ์ปางนาคปรก และมีพระพุทธรูปเนื้อหินทรายปางต่างๆ เก่าแก่มาก บริเวณท่าน้ำหน้าวัดเป็นที่สวนพันธุ์สัตว์น้ำ มีฝูงปลาหลายชนิดผู้มาเที่ยวชมสามารถให้อาหารปลาได้ ถือเป็นอุทยานมัจฉาอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี

วัดหน่อพุทธางกูร เดิมชื่อ วัดมะขามหน่อ ตั้งอยู่ที่ตำบลพิหารแดง ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณ เลี้ยววัดพระลอยไปทางเหนือประมาณ ๒ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๕๐๗ กิโลเมตรที่ ๓ เป็นวัดเจียงสงบสร้างในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ภายในพระอุโบสถหลังเก่ามีภาพจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับพุทธประวัติ ค่อนข้างสมบูรณ์ชัดเจน เป็นจิตรกรรมที่มีความงดงาม เขียนราว พ.ศ. ๒๓๙๑ ในสมัยรัชกาลที่ ๓

วัดพระนอน ตั้งอยู่ตำบลพิหารแดง เลี้ยววัดหน่อพุทธางกูรไปเล็กน้อย วัดพระนอนนี้อยู่ติดกับแม่น้ำท่าจีนสร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายในวัดมีอุทยานมัจฉาอยู่บริเวณริมหน้าวัด มีปลานานาชนิดชุกชุม ทั้งปลาสวาย ปลาตะเพียน ปลาดุก ทางวัดประกาศเป็นเขตอภัยทาน ปลุกต้นไม้ ทั้งไม้ผลและไม้ประดับ บริเวณวัดจึงร่มรื่นสวยงาม และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ขึ้นหน้าขึ้นตาแห่งหนึ่งของจังหวัด และยังมีวิหารประดิษฐาน พระพุทธรูปปางไสยาสน์สลักจากหิน มีลักษณะแปลกกว่าที่อื่น คือ เป็นพระพุทธรูปอยู่ในลักษณะนอนหงายขนาดเท่าคนโบราณยาวประมาณ ๒ เมตร ลักษณะคล้ายกับพระนอนที่เมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย สถานที่ปรินิพพานของพระพุทธเจ้า เป็นแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งใน Unseen Thailand

วัดพร้าว อยู่ที่ตำบลโพธิ์พระยา ติดกับประตูน้ำโพธิ์พระยา เลี้ยววัดพระนอนไปทางเหนือ ห่างจากจังหวัดประมาณ ๙ กิโลเมตร ภายในวัดมีวิหารลักษณะเด่น คือ เลียนแบบสถาปัตยกรรมพม่า หลังคาซ้อนชั้นทรงสูง มีความงดงามแปลกตา เป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง ด้านหลังวัดยังมีหอไตรกลางน้ำ ตู้อธรรม สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ บนดินหว่าหลังวัดเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวแม่ไก่จำนวนมากนับพันตัวเกาะห้อยหัว ตัวใหญ่เท่าแม่ไก่ สีดำเต็มไปหมด

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี ตั้งอยู่บนถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท (ทางหลวงหมายเลข ๓๕๐) ตำบลสนามชัย ภายในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันตกจังหวัดสุพรรณบุรี ตรงข้ามกับศูนย์ราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยวิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี พิพิธภัณฑ-

สถานแห่งชาติสุพรรณบุรี หอจดหมายเหตุแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี หอสมุดแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ และโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดตั้งขึ้นตามโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง สนองแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายในอาคารนิทรรศการถาวรของพิพิธภัณฑฯ ได้จัดแสดงประวัติศาสตร์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมืองสุพรรณบุรีในอดีต พัฒนาการของเมืองสุพรรณบุรีตั้งแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์ ทวารวดี ลพบุรี อยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ จัดแสดงเหตุการณ์สำคัญครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชชนะศึกยุทธหัตถีผ่านสื่อไฮด์ทศานุภรณ์ จัดแสดงประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี รวมถึงประวัตินุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีในอดีต ท่านสามารถชมพระพิมพ์โบราณจากกรุวัดที่มีชื่อเสียงต่างๆ ในเมืองสุพรรณบุรี พร้อมยังรวบรวมผลงานของศิลปินในสาขาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนักร้องลูกทุ่งเพลงพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงไว้มากมาย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เปิดให้เข้าชมทุกวันพุธ-วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. เว้นวันจันทร์ วันอังคาร ค่าเข้าชมชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๓๐ บาท สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๕๓ ๕๓๓๐

โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตกจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ริมถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐) ตำบลสนามชัย ภายในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันตกจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโรงละครภูมิภาคขนาด ๘๕๐ ที่นั่ง ซึ่งกำหนดให้สร้างขึ้นสำหรับภาคตะวันตกของประเทศ เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการแสดง ให้บริการทางวิชาการด้านนาฏศิลป์ ดนตรี รวมทั้งเป็นสถานที่จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างชาติ ประจำภาคตะวันตก มีการจัดแสดงละครและกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมโดยนักเรียนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าชม ทุกวันเสาร์ที่ ๑, ๒ และ ๓ สอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๕๓ ๕๑๑๒, ๐ ๓๕๕๓ ๕๑๑๘ อัตราบัตรเข้าชม ราคา ๔๐ บาท ๖๐ บาท และ ๘๐ บาท

วัดสนามชัย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลสนามชัย ริมทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ห่างจากจังหวัดประมาณ ๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๕๗ ไร่ อยู่ริมแม่น้ำสุพรรณบุรีฝั่งตะวันออก จากพงศาวดารเหนือเล่าว่า พระเจ้ากาแต ทรงให้มอญน้องผู้เป็นญาติสร้างขึ้นพร้อมกับบูรณะวัดป่าเลไลยก์ สันนิษฐานว่าสร้างก่อนปี พ.ศ. ๑๗๔๖ พบซากเจดีย์ขนาดใหญ่และกำแพงแก้วพร้อมเจดีย์บริวารเล็กๆ ทั้งสี่ทิศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๕ กรมศิลปากรขุดแต่งองค์เจดีย์ ภายในกลวง พบอิฐราดปูนปนกับเถาถ่านจำนวนมากบรรจุไว้ในองค์เจดีย์ นักโบราณคดีให้ข้อสันนิษฐานและคำอธิบายว่า เจดีย์วัดสนามชัย เป็นเจดีย์ ๑๖ เหลี่ยม กว้างด้านละ ๔๘ เมตร ยาวด้านละ ๖๒ เมตร สันนิษฐานจากศิลปะการก่อสร้างว่ามีการสร้างซ้อนกันอย่างน้อย ๒ สมัย ตั้งแต่สมัยทวารวดี-

สมัยอุทอง (คือช่วงปลายทวารวดีต่อสมัยอยุธยา) และสมัยอยุธยา

วัดพระธาตุ หรือ วัดพระธาตุศาลาขาว อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปตามถนนมาลัยแมน (ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณ) ทางหลวงหมายเลข ๓๒๑ ไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ประมาณหลักกิโลเมตรที่ ๑๔๕ วัดมหาธาตุตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดสวนแดง ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า วัดพระธาตุนอก เพราะลักษณะพระปรางค์คล้ายกับพระปรางค์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุแต่ขนาดย่อมกว่า มีความสูงประมาณ ๒๐-๒๕ เมตร จากสภาพที่หลงเหลือปัจจุบันเป็นพระปรางค์เดี่ยว มีบันไดและซุ้มประตู ยอดพระปรางค์มนกว่ายอดพระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ซึ่งมียอดแหลม แผ่นอิฐมีขนาดเล็ก และสอดด้วยปูนหวาน เนื้อหยาบจากหลักฐานของโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบได้จากพระปรางค์ ก็นับฐานได้ว่า วัดนี้สร้างในราว พ.ศ. ๑๙๖๗-๒๐๓๑ ในรัชสมัยพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) หรือพระบรมไตรโลกนาถ ปัจจุบันพระธาตุอยู่ในสภาพทรุดโทรม

หอเกียรติยศ ชพนข บรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๑ ตั้งอยู่ริมถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐) ตำบลสนามชัย หอเกียรติยศ ชพนข บรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๑ กำเนิดขึ้นจากความร่วมแรงร่วมใจของพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรี ร่วมกันบริจาคเงินก่อสร้างโดยไม่ได้ใช้งบประมาณของทางราชการ ดำเนินการออกแบบโดยกรมศิลปากร มีลักษณะเป็นอาคารสองชั้น ภายในจัดแสดงประวัติและผลงานของ ชพนข บรรหาร ศิลปอาชา ตั้งแต่วัยเด็กกระทั่งได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หอเกียรติยศ ชพนข บรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๑ ประกาศจัดเป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานศึกษาด้านประวัติศาสตร์การเมืองไทย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่เยาวชน

อำเภอดอนเจดีย์

พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ อยู่ที่ตำบลดอนเจดีย์ อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๓๑ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๒ (สุพรรณบุรี-ดอนเจดีย์) ประกอบด้วย พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงพระคชาธารออกศึก และองค์เจดีย์ยุทธหัตถี สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างเจดีย์ขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะในสงครามยุทธหัตถีที่ทรงมีต่อพระมหาอุปราชาแห่งพม่าเมื่อเดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๑๓๕ และในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ กองทัพบกได้บูรณะปฏิสังขรณ์องค์เจดีย์ขึ้นใหม่ โดยสร้างเป็นเจดีย์แบบลังกาทรงกลมใหญ่สูง ๖๖ เมตร ฐานกว้างด้านละ ๓๖ เมตร ครอบเจดีย์องค์เดิมไว้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงเสด็จไปประกอบพิธีบวงสรวงและเปิดพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๒ ซึ่งรัฐบาลได้ กำหนดให้วันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปี เป็นวันถวายราช

สักการะพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์และถือเป็นวันกองทัพไทย พร้อมกันนั้นทาง จังหวัดได้จัดให้มีงานเฉลิมฉลองพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ทุกปี เลยจากเจดีย์ไปประมาณ ๑๐๐ เมตร เป็นที่ตั้งของพระตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภายในมีรูปปั้นของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและพระสุพรรณกัลยา มีผู้นิยมไปสักการะบูชาอยู่เสมอ

โบราณสถานบึงหนองสาหร่าย อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เลยพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๘ ประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นหนองน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในช่วงสงครามยุทธหัตถีสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่า สมเด็จพระนเรศวรทรงเลือกบริเวณหนองสาหร่ายเป็นที่ตั้งทัพเพราะน้ำบริเวณหนองสาหร่ายมีมากพอที่จะให้ทหารจำนวนแสนคน พร้อมช้างม้า ได้อาศัยเป็นเวลาแรมเดือน ประกอบกับเป็นชัยภูมิที่ตั้งสูงหันท้าศึก ปัจจุบันสภาพหนองน้ำตื้นเขินและมีเนื้อที่เหลือที่เป็นหนองน้ำเพียง ๒๙ ไร่ บริเวณโดยรอบมีต้นไม้เรียงรายร่มรื่น เนื่องจากสภาพทรุดโทรมนักท่องเที่ยวไม่นิยมมาท่องเที่ยว

อำเภอบางปลาม้า

อุทยานมัจฉา วัดป่าพุทธ อยู่ที่ตำบลบ้านแหลม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ กิโลเมตรที่ ๘๖ จะเห็นป้ายทางเข้าจากนั้นไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๑ กิโลเมตรที่ ๑๐ บริเวณหน้าวัดมีฝูงปลาโดยเฉพาะปลายสวย ปลาเทโพ ปลานิล เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวสามารถยืมชม และให้อาหารปลาได้อย่างใกล้ชิดบริเวณริมแม่น้ำซึ่งทางวัดก่อสร้างเป็นเขื่อนทางเท้าริมแม่น้ำยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร

วัดสวนหงษ์ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ตรงข้ามตลาดบางปลาม้า เป็นสถานที่แข่งเรือยาวประจำปี โดยทางเจ้าอาวาสได้มีการเก็บสะสมเรือชนิดต่างๆ ที่ได้พบเห็นมาไว้ที่วัดมากกว่า ๗๐ ลำ

ตลาดเก้าห้อง ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ห่างจากตัวอำเภอบางปลาม้าไปทางทิศเหนือประมาณ ๓ กิโลเมตร ตลาดเก้าห้องเป็นตลาดริมน้ำแบบดั้งเดิม สามารถสัมผัสบรรยากาศได้ที่นี้ ไม่ว่าจะเป็นสภาพบ้านเรือนไม้เก่า หรือวิถีชีวิตเรียบง่าย การค้าขายสินค้าท้องถิ่น โรงงานขนมเปียะ ร้านขายห่านพะไล ข้าวเกรียบงาแบบชาวบ้าน รวมทั้งเรือขายกาแฟ เรือกล้วยเดี่ยว ที่ยังมีให้ได้สัมผัสทุกวันที่ทำหน้าตลาดและหอดูใจของตลาดเก้าห้อง เป็นหอก่ออิฐถือปูนกว้างยาวราวสามเมตร สูงเท่าตึกสี่ชั้น สร้างไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ เพื่อใช้เป็นที่เฝ้ายามระวังโจร ที่คอยจะฉ้อฉลเข้ามาปล้นตลาด เดียวนี้ยังคงสภาพอยู่ให้คนรุ่นหลังได้ทราบถึงการปกป้องตนเองของบรรพบุรุษ ท่ามกลางชีวิตที่เคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง

อำเภอศรีประจันต์

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ กิโลเมตรที่ ๑๑๕-๑๑๖ เป็นสถานที่รวบรวมวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านภาคกลาง มีพื้นที่ ๑๐๐ กว่าไร่ แบ่งออกเป็นสวนต่างๆ เช่น หมู่บ้านชาวนา แสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย มีลานนวดข้าว คอกควาย โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บ้านเรือนไทยภาคกลาง เรือนแต่ละหลังมีกิจกรรมสำหรับผู้สนใจ เช่น เรือนโหราศาสตร์ เรือนแพทย์แผนไทย การนวดแผนไทย และการใช้สมุนไพรไทย มีลานแสดงความสามารถของควายไทย และร้านขายของที่ระลึกบริเวณด้านหน้าทางเข้า

บ้านควายเปิดให้บริการทุกวันตาม วันและเวลาดังนี้

วันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น., วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๓๐-๑๘.๓๐ น.

การแสดงควาย วันจันทร์-ศุกร์ รอบเช้าเวลา ๑๑.๐๐/รอบบ่าย เวลา ๑๔.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ รอบเช้า เวลา ๑๐.๐๐ น./รอบบ่ายเวลา ๑๔.๐๐ น. และ ๑๖.๓๐ น.

อัตราค่าเข้าชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยและชมการแสดงชาวไทย ผู้ใหญ่ ๔๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ ๓๐๐ บาท เด็ก ๒๑๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๖๑๘ ๖๓๒๖-๙ หรือ ๐ ๓๕๕๘ ๑๖๖๘ หรือ www.buffalovillages.com

วัดบ้านกร่าง เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา สันนิษฐานว่าน่าจะมีอายุร่วม ๔๐๐ ปี เป็นวัดที่มีการพระขุนแผนบ้านกร่าง เป็นเนื้อดินเผา ศิลปะอยุธยา สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นหลังสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชา เมื่อตอนยกทัพกลับผ่านอำเภอศรีประจันต์ ได้พักที่พริมน้ำแม่น้ำสุพรรณบุรี ทรงรับสั่งให้ทหารสร้างพระเครื่องซึ่งเล่ากันว่า เป็นจำนวนถึง ๘๔,๐๐๐ องค์ บรรจุในกรุวัดบ้านกร่าง เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ทหารที่เสียชีวิต พระพิมพ์บ้านกร่างคู่เป็น

วัดบ้านกร่าง

พระที่มีความหมายมาก ในการสร้างพระครั้งนี้แม่พิมพ์แกะเป็นสององค์คู่กัน โดยสมมติให้เป็นองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ พระรูปแบบนี้หายากในกรุอื่นๆ ทั่วประเทศไทย สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่

พระอุโบสถและวิหาร เป็นโบราณสถานเก่าแก่ที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา ภายในประดิษฐานพระประธานองค์ใหญ่ ศิลปะสมัยอุททอง ใบเสมาที่เรียงรายรอบพระอุโบสถมีที่มาจากการนำพระวัดกว้างพิมพ์ทรงพลใหญ่มาจำลองให้มีขนาดเท่าใบเสมา ใบเสมาของวัดนี้จึงมีลักษณะโดดเด่นไม่เหมือนวัดใด ส่วนวิหารมีอายุราว ๔๕๐ ปี ประดิษฐานหลวงพ่อก้าวและพระประธานภายในวิหาร

มณฑป อยู่ถัดจากวิหาร ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลองสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ด้านหลังวิหาร ประดิษฐานเจดีย์ที่ได้รับการปฏิสังขรณ์ใหม่ จากองค์เดิมที่สร้างในสมัยอยุธยาซึ่งชำรุด ความสูงจากฐานถึงยอดเจดีย์ราว ๕.๗๐ เมตร สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระเครื่องตระกูลวัดบ้านกร่าง (พระขุนแผน) และภายในพระเจดีย์ เคยพบพระพุทธรูปเนื้อสัมฤทธิ์จำนวน ๒๐-๓๐ องค์ และพระเครื่องซึ่งมีลักษณะเป็นแก้วสีเขียว

บริเวณริมแม่น้ำประดิษฐานเจดีย์กลางน้ำ สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ มีอายุราว ๑๕๐ ปี มีลักษณะย่อมุมไม้สิบสองแต่เดิมองค์พระเจดีย์ตั้งอยู่กลางแม่น้ำท่าจีน สร้างขึ้นไว้สำหรับคนทั่วไปสักการบูชาในวันลอยกระทง แต่เนื่องจากกระแสน้ำเปลี่ยนทิศ เป็นเหตุให้พระเจดีย์ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จทรงนมัสการเจดีย์กลางน้ำองค์นี้ คราวเสด็จประพาสเมืองสุพรรณบุรีเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๑ และตั้งพลับพลาที่ตำบลบ้านกร่าง

บริเวณหน้าวัดริมแม่น้ำมีปลาอาศัยจำนวนมาก ทางวัดสร้างแพหลังคาทรงไทยขนาดใหญ่ให้ผู้มาเที่ยวชมสามารถทำบุญเลี้ยงปลา นับเป็นอุทยานมัจฉาแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนี้จะสังเกตเห็นเรือนแถวหน้าทางเข้าวัดบ้านกร่าง เป็นเรือนแถวไม้สองชั้น แบบโบราณ บรรยากาศเงียบสงบ สะท้อนความเป็นอยู่เรียบง่ายแบบดั้งเดิมของผู้คนแถวนี้

การเดินทาง จากทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ผ่านอำเภอศรีประจันต์ เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๘ กิโลเมตรที่ ๑๔-๑๕ ริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณบุรี (แม่น้ำท่าจีน) คนละฝั่งกับที่ว่าการอำเภอศรีประจันต์ ห่างจากจังหวัดประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

สวนพืชไร้ดิน (Soiless Culture Center) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลวังน้ำซับ ริมถนนกรุงเทพฯ-สุพรรณบุรี-ชัยนาท (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐) ■ สวนพืชไร้ดินมีเนื้อที่ ๒๐๐ ไร่ ปลูกพืชผักตามฤดูและผักเมืองหนาวด้วยวิธีไม่ใช้ดิน โดยปลูกบนแผ่นฟองน้ำ ทราย กรวด ขี้เลื่อยหรือในสารละลายธาตุอาหารแทน ปรารถนาศัตรูพืชวัชพืช และสารป้องกัน

โรคพืช ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษ นับเป็นนวัตกรรมความคิดริเริ่มใหม่ที่มีง่พัฒนาด้านเกษตรกรรมของไทยสิ่งที่น่าสนใจภายในสวนพืชไร้ดิน ได้แก่ ■วนพืชไร้ดินที่■มบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บนเนื้อที่ ๒๐๐ ไร่ แปลงพืชไร้ดินที่ยาวที่สุดในโลก ๗๒ เมตร (เฉลิมพระเกียรติในวโรกาส ๗๒ พรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ) บ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลาเศรษฐกิจหลากหลายพันธุ์ ผักไร้สารพิษสดจากฟาร์ม สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อที่■วนพืชไร้ดินสำนักงานกรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๓๕ ๐๔๐๐ สุพรรณบุรี โทร. ๐ ๓๕๕๖ ๒๒๐๐-๑, ๐๘ ๑๙๓๐ ๐๐๐๐ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. (มีวิทยากรนำชม)

อำเภอสามชุก

ตลาดริมน้ำร้อยปี ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ แยกเข้าอำเภอสามชุก อยู่ริมแม่น้ำท่าจีนติดกับที่ว่าการอำเภอสามชุก เป็นชุมชนชาวจีนเก่าแก่ที่ยังคงสภาพบ้านเรือน และตลาดแบบดั้งเดิม สิ่งที่น่าสนใจได้แก่อาคารพิพิธภัณฑ์ขุนจำรงค์ เป็นอาคารไม้โบราณขนาด ๓ ชั้น ซึ่งท่านเจ้าสัวเจ้าของตลาดมอบให้เป็นแหล่งรวบรวมภาพถ่ายวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยก่อน ร้านถ่ายรูปโบราณที่ยังมีกล้องถ่ายภาพเก่าแก่อายุกว่าร้อยปีให้บริการ ร้านขายยาสมุนไพร และเพลิดเพลินกับขนม อาหารพื้นเมือง และกาแพโบราณที่ยังใช้เครื่องคั่วกาแพแบบดั้งเดิมบริเวณริมน้ำ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๕๗ ๒๔๔๙, ๐ ๓๕๕๐ ๔๔๙๘

วัดสามชุก ตั้งอยู่ เลขที่ ๓ หมู่ ๑ ตำบลสามชุก มีพื้นที่ ๒๐ ไร่ อยู่เหนือที่ว่าการจังหวัดสุพรรณบุรี ๓๔ กิโลเมตร ห่างจากถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท ๖๐๐ เมตร เป็นวัดเก่าแก่โบราณ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยใดมีสิ่งที่เป็นหลักฐานว่าเป็นวัดเก่า คือ รอยพระพุทธรูปจำลองประดิษฐานในมณฑป กรมศิลปากรได้จดทะเบียนเป็นวัตถุโบราณ พระพุทธรูปซึ่งประดิษฐานในมณฑปเป็นพระพุทธรูปหินทรายสมัยอยุธยา ปัจจุบันปฏิสังขรณ์และนำมาประดิษฐานเป็นพระประธานบนศาลาการเปรียญ และยังมีหงส์สัมฤทธิ์ ๑ คู่ อดีตตั้งอยู่หน้ามณฑป ปัจจุบันอยู่ที่หอสวดมนต์ ๑ ตัวและที่กุฏิพิพิธภัณ์ ๑ ตัว บริเวณหอสวดมนต์ประดิษฐานหลวงพ่อธรรมจักร พระพุทธรูปสมัยอุทอง ชาวบ้านนิยมมาสักการะบูชาเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่กับวัดมาช้านาน สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๑๗๙๑, ๐ ๓๕๕๗ ๒๗๕๕

วัดลาดสิงห์ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านสระ ริมถนนเลียบคลองชลประทาน ที่แยกจากทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๘ ประมาณ ๗ กิโลเมตร ระหว่างอำเภอดอนเจดีย์และอำเภอศรีประจันต์ เป็นวัดเก่าแก่เดิมชื่อ “วัดราชสิงห์” มีคำเล่าสืบต่อกันมาว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างวัดนี้ขึ้นมาจากหลังจากที่ประสบชัยชนะในสงครามยุทธหัตถีและทรงทราบข่าวว่า พระสุพรรณกัลยาที่เป็นตัวประกันอยู่ที่เมืองพม่าถูก

ประหารชีวิต เป็นการล้างแค้นที่พระมหาอุปราชสิ้นพระชนม์ด้วยพระแสงของ้าว พระองค์จึงทรงสร้างวัดเพื่ออุทิศพระกุศลให้แก่พระสุพรรณกัลยา ปัจจุบันวัดยังมีร่องรอยประวัติศาสตร์ ที่กล่าวถึงคือ “หลวงพ่อดำ” พระพุทธรูปศิลาแลง ปางสะดุ้งมาร (มารวิชัย) เกตุบัวตูม อายุประมาณ ๕๐๐ ปี ภายในบริเวณเป็นที่ประดิษฐานของอนุสาวรีย์ ๓ พระองค์ อันได้แก่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ และพระสุพรรณกัลยา ให้ประชาชนทั่วไปได้กราบไหว้บูชาในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์

บึงระหาร อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๓๘ กิโลเมตร เป็นบึงขนาดใหญ่ มีถนนรอบบึงมีร้านอาหารและศาลาสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

อำเภอเดิมบางนางบวช

วัดเขาร่ม หรือ วัดเขานางบวช (วัดพระอาจารย์ธรรมโชติ) ห่างจากจังหวัดประมาณ ๕๑ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ กิโลเมตรที่ ๑๓๘-๑๓๙ มีทางลาดยางขึ้นไปจนถึงวัดซึ่งตั้งอยู่บนเขานางบวช หรือจะเดินขึ้นบันได ๒๔๙ ขั้น ไปจนถึงยอดเขาก็ได้ พระอาจารย์ธรรมโชติเป็นพระที่มีความสำคัญในศิษย์ชาวบ้านบางระจัน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องรางของขลัง ชาวบ้านบางระจันจึงนิมนต์ไปเป็นขวัญและกำลังใจในการสู้รบกับพม่า ภายในวิหารพระอาจารย์ธรรมโชติประดิษฐานรอยพระพุทธรูป ด้านนอกวิหารจะเห็นเจดีย์หินแผ่น เป็นหินแผ่นบางๆ วางซ้อนเป็นรูปเจดีย์ขนาดไม่สูงมากตั้งอยู่ติดกับวิหาร ในโบสถ์หลังใหม่มีรูปปั้นอาจารย์ธรรมโชติ เมื่อยืนอยู่บนยอดเขาสามารถชมทิวทัศน์อันสวยงามของอำเภอเดิมบางนางบวชได้อย่างทั่วถึง

วัดหัวเขา ตั้งอยู่หมู่ ๒ ตำบลหัวเขา ในตัวอำเภอเดิมบางนางบวช ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ผ่านเข้าตัวอำเภอเดิมบางนางบวช แล้วไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๐ ประมาณกิโลเมตรที่ ๒-๓ เมื่อถึงวัดหัวเขาจะเห็นบันไดขึ้น-ลงเขาทำด้วยคอนกรีตจำนวนรวม ๒๑๒ ขั้น ทุกปีทางวัดจะจัดงานประเพณีตักบาตรเทโว ซึ่งเป็นพิธีทำบุญของชาวไทยในเทศกาลออกพรรษา งานเริ่มหลังจากวันออกพรรษา ๑ วัน คือ แรม ๒ ค่ำ เดือน ๑๑ มีผู้คนมาร่วมทำบุญเป็นจำนวนมาก

วัดเดิมบาง ห่างจากจังหวัดประมาณ ๕๕ กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ ธรรมาสน์ที่สร้างโดยช่างชาวจีน เป็นศิลปะไทยผสมจีน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ สร้างเสร็จ พ.ศ. ๒๔๖๖ ปัจจุบันเก็บไว้บนศาลาการเปรียญ นอกจากนั้นที่หอสวดมนต์ยังเก็บของมีค่าของวัดไว้ ๓ ชิ้น ได้แก่ ฝาบาตรมุก ดาลบัตร และปืนโต ซึ่งรัชกาลที่ ๕ พระราชทานแก่วัด ทางวัดเก็บรักษาไว้อยู่ในสภาพดี และยังมีมณฑปและหอระฆังที่ก่อสร้างอย่างประณีตสวยงาม ส่วนภายในพระอุโบสถที่บูรณะใหม่มีภาพจิตรกรรมฝาผนังสภาพสมบูรณ์

บึงฉวาก เป็นบึงน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ

๒,๗๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองสุพรรณประมาณ ๖๕ กิโลเมตร บึงฉวากมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทและอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนที่อยู่ในเขตอำเภอเดิมบางนางบวชมีพื้นที่ประมาณ ๑,๗๐๐ ไร่ บึงฉวากได้รับประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้รับการจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติตามอนุสัญญาแรมซาร์ที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี เนื่องจากความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ที่มีในบึง ลักษณะที่เรียกว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญาแรมซาร์ คือ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่ฉ่ำน้ำ มีน้ำท่วม น้ำขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำ ทั้งที่เกิดเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้าง ทั้งที่มีน้ำขังหรือน้ำท่วมถาวรและชั่วคราว ทั้งแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล แหล่งน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม รวมไปถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเลและทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดต่ำสุด น้ำลึกไม่เกิน ๖ เมตร ซึ่งบึงฉวากเข้าข่ายลักษณะดังกล่าว คือเป็นบึงน้ำจืดที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีความลึกเฉลี่ยประมาณ ๑-๓ เมตร พื้นที่บึงฉวากอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตรและอุตสาหกรรม เป็นต้น

ริมบึงฉวากมีบรรยากาศร่มรื่น ลมพัดเย็นสบายตลอด ในบริเวณบึงเต็มไปด้วยดอกบัวสีแดงและชมพู ในช่วงตอนเช้าบัวจะบานสวยงาม นักเปิดแดงฝูงใหญ่จับกลุ่มอยู่ตามกอบัวในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคมและนกจะทยอยกลับในช่วงเดือนเมษายน มีศาลาสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน มีบริการขี่จักรยานน้ำ นักท่องเที่ยวสามารถขออนุญาตทางเดินเท้าพักผ่อนริมบึง ปัจจุบันกำลังมีการพัฒนาบึงฉวากให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่ในความดูแลเช่น

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เป็นหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในอาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำรวบรวมพันธุ์ปลาน้ำจืด ปลาสวยงามและพันธุ์ปลาหายากเอาไว้ให้ประชาชนได้ศึกษา แบ่งเป็น ๒ อาคาร อาคารแสดงสัตว์น้ำหลังที่ ๑ จัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำเค็ม ทั้งพันธุ์ปลาไทย และพันธุ์ปลาดังประเทศกว่า ๕๐ ชนิด เช่น ปลาบึก ปลากระโห้ ปลาม้า ปลากราย ปลาช่อนงูเห่า ปลาเสือตอ เป็นต้น อาคารแสดงสัตว์น้ำหลังที่ ๒ ประกอบด้วยตู้ปลาขนาดใหญ่สวยงามบรรจุน้ำได้กว่า ๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร และมีอุโมงค์ความยาวประมาณ ๘.๕ เมตร ผู้ชมสามารถเดินลอดผ่านใต้ตู้ปลาได้บรรยากาศเหมือนอยู่ใกล้สัตว์น้ำ ซึ่งถือว่าเป็นอุโมงค์ปลาน้ำจืดแห่งแรกของประเทศไทย มีนักประดาน้ำหญิงสาธิตการให้อาหารปลา นอกจากนั้นโดยรอบยังมีตู้ปลาน้ำจืดอีก ๓๐ ตู้ และตู้ปลาทะเลสวยงามอีก ๗ ตู้ ■สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เปิดให้เข้าชมทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท วันจันทร์-ศุกร์ เปิดเวลา ๑๐.๐๐-๑๗.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ เปิด

เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๔๓ ๐๐๔๓-๔ โทรสาร ๐ ๓๕๔๓ ๐๐๔๓

บ่อจระเข้หน้าจืด เป็นบ่อจระเข้ที่ได้จำลองให้มีสภาพใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด พื้นที่ประมาณ ๓ ไร่ มีจระเข้หน้าจืดพันธุ์ไทยขนาด ๑.๕-๔.๐ เมตร ประมาณ ๖๐ ตัว ซึ่งผู้ชมจะได้เห็นความเป็นอยู่แบบธรรมชาติของจระเข้และสามารถเข้าชมอย่างใกล้ชิด มีการแสดงจระเข้วันเสาร์-อาทิตย์ รอบ ๑๑.๐๐ น. และ ๑๔.๐๐ น.

ในส่วนของการมูทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าบึงฉวาก สร้างขึ้นเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ ๕๐ ประกอบไปด้วย อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชนิดต่างๆ การดูนก สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของบึงฉวาก มีตู้จำลองระบบนิเวศ หอฉายสไลด์วิทัศน์ ด้านนอกอาคารมีกรงเลี้ยงนกขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ สูง ๒๕ เมตร ภายในกรงได้รับการตกแต่งให้ดูคล้ายสภาพธรรมชาติ ประกอบด้วยนกกว่า ๔๕ ชนิด ที่น่าสนใจได้แก่ นกกานับัว นกเบ็ดยาว ไก่ฟ้าพญาลอ และไก่ฟ้าสีทอง ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นไก่ฟ้าที่มีความสวยงามที่สุดในโลก มีการจำลองน้ำตกขนาดเล็กเอาไว้ภายในกรง ผู้เข้าชมจะเดินตามทางเดินที่จัดไว้และได้สัมผัสใกล้ชิดกับนกต่างๆ ที่ปล่อยให้มีชีวิตอยู่ในสภาพแบบธรรมชาติเดินผ่านหน้าเราไป หากเดินถัดไปจากกรงนกจะเป็นกรงเสือขนาดใหญ่ กรงเสือขนาดเล็ก มีเสือชนิดต่างๆ ให้ชมและที่พิเศษคือ มีลูกเสือดูนมหมู และสัตว์สวยงามอีกหลายชนิด สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าบึงฉวาก เปิดทุกวันจันทร์-ศุกร์ ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. เสาร์-อาทิตย์ ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. สำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงฉวาก โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๘ ๑๒๕๐

กรงเสือและสิงโต ลักษณะภายในตกแต่งเป็นถ้ำและเนินหินให้ดูคล้ายสภาพธรรมชาติ ซึ่งเป็นกรงเลี้ยงสัตว์ป่าตระกูลแมว อันได้แก่ สิงโต เสือโคร่ง เสือลายเมฆ เสือดาว และแมวขาว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกรงสัตว์ป่าหายากอีกหลายประเภทที่จัดแสดงไว้ เช่น นกน้ำ นกยูง และไก่ฟ้าชนิดต่างๆ มาลายา อูฐ และนกกระเจือกเทศ เป็นต้น สอบถาม ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๘ ๑๒๕๐

อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพ เฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก อยู่ในความดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทั่วไปเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ผักพื้นบ้าน โดยรวบรวมผักพื้นบ้านจากทั่วภูมิภาคของประเทศไทยกว่า ๕๐๐ ชนิด มาปลูกไว้ในบริเวณเกาะกลางบึงฉวาก มีทั้งสมุนไพร ไม้ยืนต้น ไม้เลื้อย ไม้ล้มลุก และไม้ขึ้นแฉะที่น่าสนใจได้แก่ น้ำเต้าสี่เหลี่ยม บวบหอมขนาดใหญ่ อุโมงค์น้ำพุ และการจัดสวนไม้ประดับด้วยผักพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังมีโรงปลูกพืชระบบระเหยน้ำ และอาคารปลูกพืชไร่นาจัดแสดงให้ชมด้วย และมี

ห้องสมุดบริการคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าข้อมูลพันธุ์ผักต่างๆ ห้องนิทรรศการแสดงผลผลิตทางการเกษตร ศูนย์บริการท่องเที่ยวเกษตร อุทยานผักพื้นบ้านฯ เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐๘ ๑๙๔๘ ๙๒๑๔, ๐๘ ๙๘๓๖ ๑๓๕๘ โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๕๔๓ ๐๐๑๑ หรือ สำนักงานเกษตร อำเภอเดิมบางนางบวช โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๘๐๖๑

การเดินทาง เริ่มจากถนนสายตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐) ระยะทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร เมื่อถึงอำเภอเดิมบางนางบวช ขับต่อไปจนกระทั่งถึงกิโลเมตรที่ ๑๕๑ ด้านซ้ายมือจะมีป้ายทางเข้าบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ ให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานบึงฉวาก แล้วตรงไปเรื่อยๆ เมื่อถึงสามแยกตัดกับถนนเลียบคลองชลประทานให้เลี้ยวขวาไปตามถนน จนพบสะพานข้ามคลองชลประทานด้านซ้ายมือ ให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานแล้วตรงไปเรื่อยๆ จะถึงบึงฉวาก

กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองจกลดลายโบราณลาวชี-ลาวครั่ง ท่องเที่ยวชมตำบลป่าสะแก ดูเรือเก่าแก่โบราณอายุ ๑๐๐-๑๒๐ ปี ใ้ห้ร้อยพระพุทธรูปเก่าแก่ศักดิ์สิทธิ์ที่วัดดอนมะเกลือ ออกจากวัดดอนมะเกลือไปดูผ้าทอแบบเก่าแก่โบราณอายุประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ ปี ดูวิธีการทอผ้าแบบดั้งเดิมจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษสืบทอดไว้ให้ซึ่งหลงเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในจังหวัดสุพรรณบุรีที่กลุ่มทอผ้าลดลายโบราณลาวชี-ลาวครั่ง ชมการทำพิธีบายศรีสู่ขวัญ เพื่อเป็นการต้อนรับผู้หลักผู้ใหญ่ตลอดนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือน ขึ้น ๓ คำ เดือน ๓ จะทำพิธีสู่ขวัญข้าว คือนำข้าวเปลือกจากท้องนามาเข้ายุ้ง เพื่อนำมาเก็บไว้ก่อนออกนำไปจำหน่าย ต้องทำพิธีสู่ขวัญข้าวก่อนเรียกขวัญข้าว ใ้ห้แม่พระโพสพ

ที่ทำการบ้านเลขที่ ๒๕/๑ หมู่ ๕ (บ้านทุ่งก้านเหลือง) ตำบลป่าสะแก อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๒๐ ภายใต้การนำโดย นาง■มจิตร ภาเรือง โทร. ๐๘ ๙๙๒๖ ๒๘๖๔, ๐๘ ๖๐๔๒ ๖๕๓๖

วัดขวางเวฬุวัน เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่โบราณในสมัยทวารวดี หรือเมืองนคร (ภาษาท้องถิ่น) อายุประมาณ ๔๐๐ ปี เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ อัฐโบราณ เป็นบ้านเกิดของนักร้องชื่อดัง คือ สายัณห์ สัญญา แหล่งกำเนิดของสามเสือสุพรรณ คือ เสือดำ นามสกุลสระคำ เสือใบ เสือฝ้าย

อำเภออุ้มทอง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุ้มทอง ตั้งอยู่ที่ถนนมัลลย์แมน ติดกับที่ว่าการอำเภออุ้มทองและโรงเรียนอุ้มทองศึกษาลัย เป็นสถานที่รวบรวมศิลปะโบราณวัตถุในสมัยต่างๆ ที่ขุดค้นพบ แสดงวิวัฒนาการของมนุษย์ยุคต่างๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในดินแดนแถบสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น ๒ อาคาร คือ อาคารที่ ๑ จัดแสดงการค้นพบเมืองอุ้มทองสมัยก่อนประวัติ-

ศาสตร์ และสมัยวัฒนธรรมทวารวดี พระพุทธรูปสมัยทวารวดี อาคารที่ ๒ จัดแสดงห้องชาติพันธุ์วิทยาและลูกปัดที่ค้นพบในเมืองอุททองตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ถึงสมัยทวารวดี ส่วนลานกลางแจ้งสร้างเป็นเรือนแบบลาวโซ่ง จัดแสดงวัฒนธรรมประเพณี การแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวลาวโซ่ง พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๐๔๐, ๐ ๓๕๕๕ ๑๐๘๑ ต่อ ๒๑๑, ๒๑๕

วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม เดิมชื่อวัดเขาพระ ห่างจากจังหวัดประมาณ ๓๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ถนนมัลลย์แมน ในตัวอำเภออุททอง ใกล้หอนาฬิกาบรรหาร-แจ่มใส เข้าซอยไปประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าตั้งแต่สมัยทวารวดี เพราะมีโบราณวัตถุหลายชิ้น เช่น พระพุทธรูปไสยาสน์ พระพุทธรูปปางต่างๆ ซึ่งสลักจากเนื้อหินเทวรูปจักรนารายณ์เนื้อหิน บนยอดเขาพบซากเจดีย์อยุธยา ๑ องค์ และยังมีรอยพระพุทธรูปบาทจำลองแกะสลักด้วยหินเขียวธรรมชาติ ประดิษฐานไว้ในมณฑปบนยอดเขาอีกด้วย ทุกปีมีงานนมัสการพระพุทธรูปไสยาสน์ ๒ ครั้ง คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ กับวันขึ้น ๑๔-๑๕ ค่ำ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕

วนอุทยานพุ่มม่วง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลจระเข้สามพัน ห่างจากจังหวัดประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๑ กิโลเมตรที่ ๑๒๘-๑๒๙ แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๔๒ ไป ๕๐๐ เมตร จะเห็นทางเข้าวนอุทยานพุ่มม่วงทางขวามือ วนอุทยานแห่งนี้มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๗๒๕ ไร่ สภาพพื้นที่เป็นป่าเบญจพรรณสลับกับป่าไผ่รวก ภายในวนอุทยานมีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่

เส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่ง ระหว่างทางเดินจะเห็นไม้เบญจพรรณจำพวก ไม้มะค่า ไม้ จันทน์กะพ้อ จันทน์ผา

คอกช้างดินสมัยทวารวดี อยู่ไม่ไกลจากที่ทำการ อายุราว ๑,๕๐๐ ปี จำนวน ๓ คอก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่

ฐานวิหารศิลาแลงสมัยทวารวดี สันนิษฐานว่าใช้เป็นที่พักสำหรับภษัตริย์ทำพิธีบวงสรวงสังเวยเพื่อคล้องช้างป่า

น้ำตกพุ่มม่วง ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน มีทั้งหมด ๕ ชั้น ตลอดเส้นทางที่น้ำตกไหลผ่าน จะผ่านจุดที่น่าสนใจ คือ คอกช้างดินและฐานศิลาแลง หากขึ้นไปบนเทือกเขาพระจะเห็นพันธุ์ไม้นานาชนิดอาทิ เช่น จันทน์กะพ้อ และปรังเผือก มีลานหินที่มีก้อนหินน้อยใหญ่วางสลับกัน บางแห่งก็รวมกันเป็นเชิงชั้น มีต้นปรังขึ้นสลับ เป็นป่าใกล้เมืองที่หาได้ยากแห่งหนึ่ง

หากต้องการพักค้างแรมควรติดต่อขออนุญาตล่วงหน้าและเตรียมอาหารไปเองสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ วนอุทยานพุ่มม่วง ตำบลจระเข้สามพัน อำเภออุททอง จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. ๐๘ ๑๙๔๓๕๑๘๘

วัดเขาศีลสัก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลดอนคา ห่างจากอำเภ่อูทอง ๘ กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่ รอยพระพุทธรบาทจำลอง สร้างด้วยหินทรายสีแดง มีลักษณะแตกต่างจากรอยพระพุทธรบาทที่พบที่อื่น คือ รอยพระพุทธรบาทนอน ขนาดกว้างประมาณ ๖๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๑๔๑.๕ เซนติเมตร นักโบราณคดีให้ความเห็นว่าเป็นศิลปะสมัยทวารวดี อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๖ มีทางรถขึ้นไปชมรอยพระพุทธรบาทบนยอดเขา ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ทางวัดปรับปรุงภูมิทัศน์บนยอดเขา มองเห็นวิวทิวทัศน์สวยงามในเขตอำเภ่อูทองโดยรอบ นอกจากนี้ยังพบโพรงหินภายในมีพระพุทธรูป และโบราณวัตถุต่างๆ อีกหลายชนิด

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ตั้งอยู่ตำบลพลับพลาไชย ห่างจากตัวอำเภ่อูทอง ไปตามเส้นทางอุทอง-ด่านช้าง ประมาณ ๖ กิโลเมตร ถึงโรงงานน้ำตาล เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานคลองชลประทาน แล้วเลี้ยวขวาเลียบคลองชลประทาน ๑๐ กิโลเมตร ศูนย์ฯ อยู่ทางซ้ายมือ จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนางานด้านพันธุ์พืชและผัก อาชีพการเกษตร ทั้งในด้านการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ในห้องปฏิบัติการ การอนุบาล และการขยายเพิ่มปริมาณการกระจายพันธุ์ การปลูก การส่งเสริม และการฝึกอบรมวิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายในศูนย์มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ โรงเรียนอนุบาล และผลิตพืชเพาะเลี้ยง ๗ โรงเรือน ที่ควบคุมการทำงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ตึกอำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ตำบลพลับพลาไชย อำเภ่อูทองจังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๖๐ โทร. ๐ ๓๕๔๓ ๗๗๐๕

ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ ตั้งอยู่ที่ตำบลพลับพลาไชย ห่างจากตัวอำเภ่อูทอง ไปตามเส้นทางอุทอง-ด่านช้าง ประมาณ ๖ กิโลเมตร ถึงโรงงานน้ำตาลเลี้ยวซ้าย ข้ามสะพานคลองชลประทาน แล้วเลี้ยว ขวาเลียบคลองชลประทาน ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ศูนย์ฯ อยู่ซ้ายมือ เป็นสถานที่เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน ได้แก่ การผลิตแมลงศัตรูธรรมชาติ (ตัวห้ำ ตัวเบียน) พืชสมุนไพร เชื้อโรคและชีวจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์สำหรับป้องกันกำจัด ศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี นอกจากนี้ยังถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกร ภายในศูนย์ฯ มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่

- โรงเรือนเพาะเลี้ยงและขยายแมลงศัตรูธรรมชาติ
- โรงเรือนปลูกพืชไร่นา
- แปลงสาธิตการปลูกพืชปลอดสารพิษ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่ ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ ตำบลพลับพลาไชย อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๖๐ โทร. ๐ ๓๕๔๘ ๑๑๒๖

สวนกล้วยไม้แอฟฟินิท (Affinit Orchids) ตั้งอยู่ที่หมู่ ๙ ตำบล จระเข้สามพัน อำเภออุ้มผาง ห่างจากจังหวัดไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๑ ถึงทางแยกแล้วเลี้ยวไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๔ ประมาณ ๕ กิโลเมตร (ระหว่างกิโลเมตรที่ ๔๖-๔๗) มีป้ายสวนกล้วยไม้เลี้ยวขวา เข้าไปประมาณ ๒๐๐ เมตร เป็นสวนกล้วยไม้บนเนื้อที่ ๒๐ ไร่ มีกล้วยไม้ พันธุ์ต่างๆ เพื่อการศึกษาและการจำหน่าย เช่น กล้วยไม้พันธุ์หวาย แครทรียา แวนด้า ม็อคคาร่า เป็นต้น เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. หากต้องการเข้าชมเป็นหมู่คณะกรุณาติดต่อล่วงหน้า โทร. ๐๘ ๑๖๔๙ ๘๕๘๕, ๐ ๒๙๗๔ ๐๘๘๖ และสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่ www.affinitorchid.com

อำเภอสองพี่น้อง

วัดไผ่โรงวัว ตั้งอยู่ที่ตำบลบางตาเถร ห่างจากตัวจังหวัด สุพรรณบุรีประมาณ ๔๓ กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี มีทางแยกซ้ายก่อนถึง สามแยกลาดบัวหลวงเข้าสู่วัดไผ่โรงวัว หรือ หากมาตามทางหลวง หมายเลข ๓๔๒๒ ตั้งอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๘-๑๙ วัดนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙ เป็นวัดที่มีพุทธศาสนิกชนและบุคคลทั่วไปนิยมไปเที่ยวชมกัน มากเพราะท่านพระครูอุทัยภาคาร (หลวงพ่อขอม) ได้ดำเนินการก่อสร้าง "พระพุทธรโคตม" เป็นพระพุทธรูปโลหะสำริดองค์ใหญ่ที่สุดใน ประเทศไทย นอกจากนี้ภายในวัดมีสิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่สำคัญหลายแห่ง เช่น "สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล" คือ สถานที่ที่พระ พุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนาและปรินิพพาน มีส่วนที่แสดงงาน ประติมากรรมเกี่ยวกับพุทธประวัติทรงภูมิ สวรรค์ภูมิ นอกจากนี้ยังมี "พระกะกุสันโธ" พระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ด้านหน้า พระพุทธรูปมี "ซุ้มและบาตร" ใหญ่ที่สุดในโลก และยังมี "พระวิหาร ร้อยยอด" และ "พระธรรมจักร" หล่อด้วยทองสำริดใหญ่ที่สุดในโลก รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ อีกมากมาย เป็นวัดที่โดดเด่นวัดหนึ่งของจังหวัด สุพรรณบุรี

วัดทับกระดาน ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๓๘๗ ประมาณ ๗ กิโลเมตร แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๑ กิโลเมตรที่ ๑๐ อำเภอ สองพี่น้องเป็นอำเภอบ้านเกิดของพุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องเพลงลูกทุ่งชื่อดังซึ่งมีคนนิยมฟังเพลงของเธอมากมายและได้เสียชีวิตไป ทำให้แฟน เพลงเสียใจกันมาก เนื่องจากพุ่มพวงคุ้นเคยกับวัดนี้ตั้งแต่เด็ก จึงมีการ เก็บรวบรวมเสื้อผ้าข้าวของเครื่องใช้ที่ใช้ในการร้องเพลง รวมทั้งรูปถ่าย จากข่าวหนังสือพิมพ์ไว้ในโบสถ์ของวัดนี้ นอกจากนี้บริเวณศาลาท่าน้ำ จะมีรูปวาดของ พุ่มพวง ดวงจันทร์ที่มีคนนำมาให้เพื่อแก้บน ด้านหน้า วัดมีร้านขายของสด แห้งต่างๆ เช่น น้ำพริก หน่อไม้ ผลไม้ต่างๆ ทุกปี จะมีการจัดงานครบรอบวันเสียชีวิตของนักร้องผู้นี้ในช่วงวันที่ ๑๓-๑๕ มิถุนายน ของทุกปี มีผู้คนมาร่วมงานจำนวนมาก

อำเภอด่านช้าง

ถ้ำเวฬุวัน ตั้งอยู่ในบริเวณวัดวังคัน ห่างจากอำเภอด่านช้าง ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ห่างจากทางเข้าอุทยานแห่งชาติพุเตย ๑ กิโลเมตร มีบันไดคอนกรีตขึ้นถึงบริเวณปากถ้ำ จำนวน ๖๑ ขั้น สภาพภายในถ้ำมีไฟฟ้าสว่างพอให้นักท่องเที่ยวเห็นสภาพภายในถ้ำ ซึ่งมีหินงอกและหินย้อยสวยงาม และมีพระพุทธรูปจำลองปางป่าเลไลยก์ให้นักท่องเที่ยวได้สักการะบูชา นอกจากนั้นในบริเวณวัด ทางอำเภอได้จัดทำเป็นสวนไม้เทิดพระเกียรติ มีพันธุ์ไม้ต่างๆ ปลูกไว้กว่า ๑๐ ชนิด

เขื่อนกระเสียว อยู่ที่ตำบลด่านช้าง ในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยกระเสียว ของกรมชลประทาน เป็นเขื่อนดินกักเก็บน้ำ สร้างกันลำห้วยกระเสียว ยาว ๔.๒๕๐ เมตร สูง ๓๒.๕๐ เมตร ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บน้ำได้สูงสุด ๒๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร นับเป็นเขื่อนดินที่มีความยาวที่สุดในประเทศไทยและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง นักท่องเที่ยวที่ต้องการขึ้นไปชมทิวทัศน์บริเวณสันเขื่อนต้องเดินขึ้นบันไดจากลานจอดรถด้านล่าง เมื่อขึ้นไปถึงจะมองเห็นทิวทัศน์กว้างไกลสุดสายตาถึงเขาพุเตย มีร้านอาหารสมตำไก่อ่างบริการ ใกล้ลานจอดรถ สอบถามเพิ่มเติมที่เขื่อนกระเสียว โทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๑๒๐

หาดทรายห้วยกระเสียว เป็นลำธารขนาดใหญ่ที่มีต้นน้ำมาจากอ่างเก็บน้ำกระเสียว มีความปลอดภัยสูงเพราะระดับน้ำไม่ลึกมาก นอกจากนั้นบริเวณตลอดลำห้วยมีร้านค้าและร้านจำหน่ายอาหารมากมาย เหมาะสำหรับครอบครัวที่มานั่งพักผ่อน เล่นน้ำ

อุทยานแห่งชาติพุเตย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๙๘.๔๒๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีและวนอุทยานถ้ำเขาวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ สัตว์ป่าชุกชุม เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารด้านการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดกาญจนบุรี บนยอดเขามีป่าสนสองใบหลายพันต้นและยังเป็นจุดชมวิวยุคที่สวยงาม

จุดที่น่าสนใจของอุทยานแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ตามสถานที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานดังนี้

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๑ (พุเตย) บ้านป่าขี อำเภอด่านช้าง หากเดินทางจากเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ จะเห็นป้ายไปอุทยานแห่งชาติพุเตยอีก ๑๘ กิโลเมตรจะถึงที่หน่วยพิทักษ์นี้ก่อน จากจุดนี้มีพื้นที่สำหรับให้นักท่องเที่ยวกางเต็นท์พักแรมได้ มีนิทรรศการเกี่ยวกับป่าไม้สำหรับผู้สนใจ

ที่ทำการอุทยานแห่งชาติพุเตย ตั้งอยู่ ณ บ้านห้วยหินดำ ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง เดินทางจากหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๑ (พุเตย) ไปประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ศาลเลาด้ว ตั้งอยู่ระหว่างทางจากหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ๑ (พุเตย) ไปที่ทำการอุทยานแห่งชาติพุเตย สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์รำลึก

ถึงผู้เสียชีวิตจากเครื่องบินเลาด้าแอร์ตกเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔ มีผู้เสียชีวิต ๒๒๓ คน

ป่าสนสองใบธรรมชาติ อยู่บนเทือกเขาพุเตย ห่างจากหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ๑ (พุเตย) ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร สามารถเดินทางไปได้โดยรถขับเคลื่อนสี่ล้อแล้วเดินเท้าต่อเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ระหว่างทางเดินจะผ่านจุดชมวิว และผ่านเนินสนสองใบ สามารถพักค้างคืนกางเต็นท์ได้บริเวณป่าสนสองใบ

ต้นปรงยักษ์ อยู่บนเทือกเขาพุเตย เจริญเติบโตขึ้นผสมกับสนสองใบ อายุประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ ปี สูง ๖-๘ เมตร

น้ำตกตะเพินคี อยู่ห่างจากอำเภอด่านช้างประมาณ ๕๑ กิโลเมตร ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติพุเตย บ้านห้วยหินดำ ๓๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตก ๒ ชั้น มีน้ำไหลตลอดปี ผืนป่าและต้นน้ำตะเพินคียังคงสภาพสมบูรณ์ มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่มากกว่า ๒๐๐ ปี เป็นป่าที่ยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติอย่างสวยงาม เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย

หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพินคี อยู่ใกล้ น้ำตกตะเพินคี เป็นหมู่บ้านปลอดอบายมุขของมีนเมาทุกประเภท กะเหรี่ยงตะเพินคี เป็นกะเหรี่ยงด้ายเหลือง นับถือศาสนาพุทธ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี ตลอด ๓ วัน ๓ คืน จะมีงานพิธีไหว้จุฬามณี ซึ่งนับถือกันว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำจากไม้ไผ่เหลาแหลมปักไว้ที่ลานหมู่บ้าน

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๒ (พุกระทิง) บ้านวังโหร อำเภอด่านช้าง

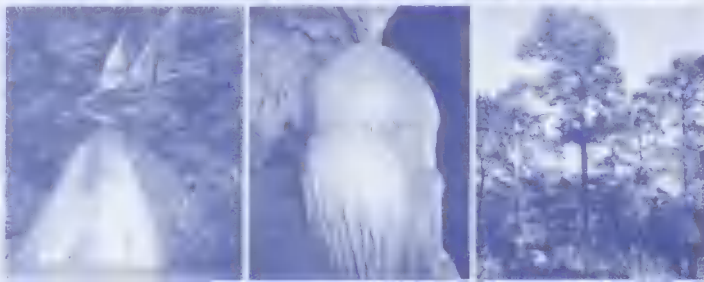
อ่างเก็บน้ำลำตะเพิน อยู่ที่บ้านวังโหร เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อยู่ใกล้ที่ทำการหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ๒ (พุกระทิง)

น้ำตกพุกระทิง ห่างจากหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๒ (พุกระทิง) ประมาณ ๗ กิโลเมตร ใกล้อ่างเก็บน้ำลำตะเพิน

วนอุทยานถ้ำเขาวง (ถ้ำพุหวาย) อยู่ที่บ้านพุเตย อำเภอบ้านไร่ ห่างจากอำเภอบ้านไร่ ๑๒ กิโลเมตร

ถ้ำพุหวาย ห่างจากวนอุทยาน ๑๕๐ เมตร เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีหินงอกหินย้อยหลายรูปแบบถึง ๑๖ จุด มีค้างคาวอาศัยอยู่ประมาณ ๘ ชนิด มีโพรงทะลุด้านตรงกันข้ามของถ้ำสามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยงามของป่าสนสองใบ

การเดินทางและที่พัก อุทยานอยู่ห่างจากอำเภอด่านช้างประมาณ ๘๐ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร จากอำเภอด่านช้างไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ ผ่าน

ถ้าเขาเวฟวันไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นป้ายไปอุทยานแห่งชาติพุเตยอีก ๑๘ กิโลเมตร และเลยผ่านบ้านป่าซางไปอีกประมาณ ๓ กิโลเมตร จะถึงหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๑ (พุเตย) รถยนต์ที่ใช้ควรเป็นรถขับเคลื่อนสี่ล้อที่มีกำลังแรงสูง

ที่ทำการอุทยานฯ ไปทางอำเภอบ้านไร่ ระยะทางประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ทางซ้ายมือจะมองเห็นป้ายหมู่บ้านวังคู้้น แล้วเลี้ยวเข้าไป ๑๔ กิโลเมตร หรือ ห่างจากอำเภอด่านช้างไปประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

อุทยานมีศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลานกางเต็นท์ สนใจเดินทางไปอุทยานแห่งชาติพุเตยติดต่อ ตู้ ปณ. ๑๙ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๘๐ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ทำการอุทยานแห่งชาติพุเตย (เขาสน) โทร. ๐๘ ๑๙๓๔ ๒๒๔๐ หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติพุเตยที่ ๑ โทร. ๐ ๓๕๔๘ ๑๗๐๘ หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ พุเตยที่ ๒ (พุกระทิง) โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๘๒๑๕

ถ่านาคี หมิ่น้อย ย้อยระย้า และผาใหญ่ ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติพุเตย ประมาณ ๒ กิโลเมตร มีลักษณะเป็นหินงอกหินย้อยสวยงามตามธรรมชาติ อยู่ทีบริเวณเขาตุ้ตี่ มีต้นจันทน์ขาวสวรรค์ขึ้นอยู่หนาแน่น การเดินทาง มีการปีนป่ายตามไหล่เขา ตามหินงอกขรุขระเหมาะสำหรับผู้ที่ชอบผจญภัย และชอบสิ่งที่แปลกใหม่

กิจกรรมที่น่าสนใจ

รายการนำเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

วันเดียวเที่ยวสนุก เส้นทางที่ ๑ กรุงเทพฯ-สุพรรณบุรี

เมื่อถึงเมืองสุพรรณบุรีมุ่งหน้าไป หอดอยบรรหาร-แจ่มใส ในสวนเฉลิมภัทรราชินี จากนั้นนั่งรถต่อไป เดินชมตลาดเช้าที่ตลาดอำเภอศรีประจันต์ หรือจะเลยไปอีกหน่อยก็ที่ตลาดสามชุก ซึ่งเป็นตลาดชุมชนที่ใหญ่ ชมบรรยากาศตลาดห้องแถวแบบโบราณ แวะดูบ้านติดลูกไม้โบราณของขุนจ่างรงค์ จินา ขับรถต่อไปอีกครั้งชั่วโมง เกือบสุดเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ก็ถึงสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติที่อำเภอเดิมบางนางบวช ชมปลาน้ำจืดพันธุ์ต่างๆ ลอดอุโมงค์น้ำ บริเวณโดยรอบยังมีกรงเพาะพันธุ์สัตว์ป่าหายาก เช่น เสือโคร่ง เสือปลา แมวดาว สุนัขจิ้งจอก บ่อจระเข้ ให้เดินไปเที่ยวชม สำหรับผู้สนใจเรื่องผักพื้นบ้าน เชิญตรงไปที่อุทยานผักพื้นบ้านฯ มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้ล้มลุก ไม้พุ่ม ไม้เถา ศึกษาข้อมูลเรียบร้อยแล้ว แวะพักเหนื่อยริมบึง หรือจะไปปั่นจักรยานน้ำในบึงกว้างก็ได้ตามอัธยาศัย จากนั้นไปต่อที่สวนพืชไร่ดินอำเภอศรีประจันต์ เปิดมุมมองชมแปลงผักกว่าสิบชนิด ทั้งผักกาดขาวต้นอวบ ผักคะน้าใบเขียวเข้ม และผักสลัดอีกหลายชนิด ค้นพบกรรมวิธีให้สารอาหารต่างๆ ในน้ำที่ไหลผ่านรากผักตลอดเวลา แวะเยี่ยม หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ย้อนอดีตภาพชีวิตกลางทุ่ง ชมการแสดงของเจ้าทุยแสนรู้กลางลานกว้าง ชวนกันนั่งชมพระอาทิตย์ลับฟ้าในมุมสวยหน้าเรือนคหบดี ในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ

รายการนำเที่ยว ๑ วัน ไปเข้า-เย็นกลับ

รายการแรก

- ๐๗.๐๐ น. ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าสู่จังหวัด
สุพรรณบุรี
- ๐๙.๐๐ น. ถึงบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติที่อำเภอเดิมบาง
นางบวช
- ชมศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าบึงฉวาก
  - นั่งรถรางชมอุทยานผักพื้นบ้านเฉลิมพระเกียรติ
  - ชมสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- บ่าย แวะหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์
เข้าสู่อำเภอเมืองชมสวนเฉลิมภัทรราชินีและ
หอคอยบรรหาร-แจ่มใส แวะศูนย์ของดีเมือง
สุพรรณบุรี
- ๑๘.๐๐ น. ถึงกรุงเทพมหานครโดยสวัสดิภาพ

รายการสอง

- ๐๗.๐๐ น. ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ มุ่งสู่อำเภอดอนเจดีย์
จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๐๘.๓๐ น. นมัสการพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ วัด
ลาดสิงห์ ฟังรอยพระที่นั่งสุพรรณกัลยา พระ
ชนิษฐาแห่งองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
นมัสการหลวงพ่อดำที่ประดิษฐานอยู่ในโบสถ์เก่า
สัมผัสบรรยากาศตลาดร้อยปีสามชุกที่อำเภอ
สามชุก
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- บ่าย ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี
ชมวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร
สักการะศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
ชมพระปรางค์เก่าแก่ ณ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
ชมภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถหลัง
เก่า วัดหน่อพุทธางกูร
ชมอุทยานมัจฉา วัดพระนอนและพระพุทธรูป
ลักษณะนอนหงาย หนึ่งในแหล่งท่องเที่ยว
Unseen Thailand และชมต้นมะขามยักษ์
ที่วัดแค แวะศูนย์ของดีเมืองสุพรรณบุรี
- ๑๘.๐๐ น. ถึงกรุงเทพมหานครโดยสวัสดิภาพ

รายการสาม

- ๐๗.๐๐ น. ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ มุ่งสู่อำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี

- ๐๘.๐๐ น. ชมวัดไผ่โรงวัว
วัดอัมพวัน ตั้งอยู่บริเวณตลาดบางลี่ ตำบลอัมพวัน
สองพี่น้อง ชมวิหารหลวงพ่อโหน่งสร้างเป็น
จตุรมุขสามองค์ประดับกระจกสี
วัดทับกระดาน รำลึกถึงราชินีเพลงลูกทุ่ง พุ่มพวง
ดวงจันทร์
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
ป้าย ชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทอง
ชมวัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม บนยอดเขา
ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลองสลักด้วยหินสี
ธรรมชาติ
ชมวัดเขาดีสลัก สักการะพระพุทธรูปเก่าแก่
■ มัยทวารวดี
แวะชมจุฬพรหมอาศรม ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผน
ไทย โรงพยาบาลอุทอง
- ๑๘.๐๐ น. ถึงกรุงเทพมหานครโดยสวัสดิภาพ

■ **หมายเหตุ** กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงบ้างตามเหตุการณ์และ
ความเหมาะสม

สถา

วังยาง ริเวอร์ พาร์ค รีสอร์ท ๒๘/๑ หมู่ ๖ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท
กิโลเมตรที่ ๑๐๕-๑๐๖ ต.วังยาง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๖๙-๗๑ โทรสาร
๐ ๓๕๕๔ ๘๘๗๒

เทศกาลงานประเพณี

งานอนุสรณ์ดอนเจดีย์ จัด ณ บริเวณพระบรมราชานุสรณ์
ดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ มีการแสดงยุทธหัตถีชนช้างเทิดพระเกียรติ
การออกร้านจำหน่ายสินค้าของอำเภอและหน่วยราชการต่างๆ รวมทั้ง
การแสดงมหรสพ งานนี้จะจัดในช่วงเดือนมกราคม ระยะเวลาประมาณ
๑๕ วัน โดยจะกำหนดให้ตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี

ประเพณีกำฟ้า เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของชาวไทยพวน จัด
ประมาณวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ วันกำฟ้าชาวไทยพวนจะหยุดทำงาน
แต่งตัวด้วยชุดแบบดั้งเดิม เตรียมอาหาร ขนมหวาน คือ ข้าวหลามนำ
ไปถวายพระ เมื่อถึงกลางคืนจะมีงานเลี้ยงฉลอง ประเพณีนี้ยังคงมีอยู่
ในหมู่บ้านไทยพวน อำเภออุทองและตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า

ประเพณีบุญบั้งไฟ จัดขึ้นในหมู่บ้านไทยพวน ไทยเวียง ตรงกับ
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เพื่อเป็นการบูชาเทวดาให้ฝนตกตามฤดูกาล
มีการจัดเตรียมบั้งไฟแห่แหนไปวัดเพื่อบั้งไฟ ปัจจุบันยังคงหาดูได้ใน
ตำบลต่างๆ เช่น ตำบลบ้านโฆ่ง บ้านขาม ดอนคาในอำเภออุทอง และ
ตำบลวัดโบสถ์ ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า

งานเทศกาลทิ้งกระจาด กำหนดจัดงานหลังสารทจีนไป ๓ วัน เริ่มวันที่ ๑๘ เดือน ๗ ของจีน ซึ่งตรงกับเดือน ๙ ของไทย ราวเดือน สิงหาคม-กันยายนของทุกปี สถานที่จัดงานอยู่ในเขตเทศบาล ตั้งแต่สมาคมตงฮั่วฮ่วยก๊วง จนถึงด้านหลังเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

ประเพณีตักบาตรเทโว จัดขึ้นในเดือนตุลาคมหลังจากวันออกพรรษา จะมีการนำอาหาร ขนมโดยเฉพาะอย่างยิ่งขนมต้มลูกโยนใส่บาตรถวายแด่พระสงฆ์

ประเพณีแต่งงานของไทยโซ่ง พิธีแต่งงานดั้งเดิมของไทยโซ่ง หลังจากที่ได้รับอนุญาตจากฝ่ายเจ้าสาวแล้ว เจ้าบ่าวจะจัดงานในวันขึ้น ๑ ค่ำ จนถึง ๑๓ ค่ำ ของเดือน ๔ เดือน ๖ และเดือน ๑๒ ยังมีจัดในหมู่ชาวไทยพวนที่ตำบลสวนแดง อำเภอเมือง ตำบลบ้านดอน ตำบลตอมะเกลือ ตำบลหนองแดง อำเภออุทุมพร

งานมหรหรรษาอาหารอร่อยและของดีเมืองสุพรรณบุรี กำหนดจัดงาน ๒-๑๘ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ณ บริเวณถนนนครแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

งานเทศกาลตุลา กินปลา กินเห็ด อาหารรสเด็ด อำเภอด่านช้าง ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี บริเวณที่ว่าการอำเภอด่านช้าง

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

จังหวัดสุพรรณบุรีมีหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่เป็นของฝากที่ขึ้นชื่อ เช่น เครื่องจักสาน ประเพณีไม้ไผ่และหวายโดยเฉพาะลายดอกพิกุล หวายดอกกลิ่นหอม และหมามทุเรียนสุพรรณ เป็นลายที่มีความสวยงามและประณีต มีที่อำเภอสองพี่น้อง อำเภออุทุมพร อำเภอเดิมบางนางบวช เครื่องทองเหลือง มีที่อำเภอดอนเจดีย์ เครื่องเบญจรงค์ มีที่อำเภอเมือง ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาและการทอผ้า มีที่อำเภอเมือง อำเภออุทุมพร อำเภอสองพี่น้อง

นอกจากนี้ยังมีอาหาร ขนม ของฝาก ได้แก่ ขนมสาสีสุพรรณ เนื้อเบานุ่ม รสชาติกลมกล่อม และขนมไทยอื่นๆ แก้วกระป๋อง หน่อไม้กระป๋อง เห็ดโคน เบ็ดย่างน้ำผึ้ง ปลาหม้า ไก่อบพาง ปลาแดดเดียว เนื้อแดดเดียว มีจำหน่ายอยู่ทั่วไปตามท้องตลาดและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวหรือข้อมูลสถานที่นั้นๆ ก่อนเช่นในด้านประวัติศาสตร์

ศึกษาฤดูกาลของธรรมชาติเช่น ดอกไม้ นกอพยพ หรือช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทาง

ช่วยรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ไม่ประพฤติปฏิบัติขัดต่อวิถีชีวิตและประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่น

ในระหว่างการเดินทางไม่ควรประมาทและต้องคำนึงถึง

ความปลอดภัย

ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่โดยเคร่งครัด

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสุพรรณบุรี

***รายละเอียด/หมายเลขโทรศัพท์ ผู้ประกอบการอาจเปลี่ยนแปลงได้
สถานที่พัก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

กิ่งโพธิ์ไทร ๗๒ ถ.เนตรแก้ว ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๒๑๖,
๐ ๓๕๕๒ ๑๒๕๙ จำนวน ๘๐ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

กีฬาและสุขภาพ (ใกล้วัดป่าเลไลยก์ ๓ รังข้ามคลองส่งน้ำ)
ถ.มาลัยแมน ต.รั้วใหญ่ ไทร. ๐ ๓๕๕๕ ๕๑๑๒-๓ จำนวน ๘๘ ห้อง
ราคา ๕๐๐-๘๐๐ บาท

คันทรี่ ไฮเต็ล (ตรงข้ามสำนักงานขนส่งสุพรรณบุรี) ๒๐๗ ม.๓
ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ต.ท่าระหัด ไทร. ๐ ๓๕๕๐ ๒๒๙๗-๙
โทรสาร ๐ ๓๕๕๐ ๒๒๙๘ จำนวน ๕๖ ห้อง ราคา ๔๙๐ บาท

คุ้มสุพรรณ ๒๘/๒ ถ.หมื่นหาญ ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒
๒๒๗๓-๖ โทรสาร ๐ ๓๕๕๒ ๓๕๕๓ จำนวน ๒๒๖ ห้อง ราคา ๗๐๐-
๗,๕๐๐ บาท

เค.เค.ที ๒๗ ถ.พระพิณวษา ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๖๓๙,
๐ ๓๕๕๒ ๑๖๑๙ โทรสาร ๐ ๓๕๕๒ ๑๙๒๗ จำนวน ๕๗ ห้อง ราคา
๒๐๐-๓๒๐ บาท

ดิริทซ์ ๒ ถ.เนตรแก้ว ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๕๑๓
จำนวน ๕๗ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๙๐ บาท

บิกอินน์ ไฮเต็ล ๑๒๕/๖ ม.๘ ถ.ชัยนาท-สุพรรณบุรี ต.โพธิ์
พระยา ไทร. ๐ ๓๕๕๓ ๕๘๕๖ จำนวน ๖๕ ห้อง ราคา ๒๕๐-๖๐๐ บาท

พชร ๑ ถ.นางสร้อยฟ้า ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๐๐๗,
๐ ๓๕๕๒ ๑๖๓๗ โทรสาร ๐ ๓๕๕๑ ๑๘๖๐ จำนวน ๕๖ ห้อง ราคา
๑๕๐-๔๕๐ บาท

ไพฑูรย์ ๓๒๗-๘ ถ.ประชาธิปไตย ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒
๒๐๙๔ จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๓๕๐-๔๕๐ บาท

วาเลนไทน์ ๑๙๕ ถ.เนตรแก้ว ต.ท่าระหัด ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๘๓๖,
๐ ๓๕๕๒ ๑๘๔๑ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๑๘๐-๔๐๐ บาท

ศรีสุพรรณ ๓๑-๓๓ ถ.ขุนไกร ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๑
๑๑๒๒ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๑๘๐-๓๕๐ บาท

ศรีอุทอง ไฮเต็ล แอนด์ แมนชั่น ๑๑๓ ถ.นางพิม ต.ท่าพี่เลี้ยง
ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๖๖๘, ๐ ๓๕๕๐ ๑๑๙๑-๔, ๐ ๓๕๕๒ ๒๔๗๐, ๐ ๓๕๕๒
๓๔๗๗ โทรสาร ๐ ๓๕๕๒ ๑๗๔๘ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๒๒๐-๔๕๐
บาท

สองพันบุรี ๑๓๕/๑ ถ.ประชาธิปไตย ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒
๒๕๕๕-๗, ๐ ๓๕๕๔ ๖๖๖๗-๗๑ จำนวน ๒๐๐ ห้อง ราคา ๖๕๐-๒,๒๐๐
บาท (พร้อมอาหารเช้า)

สุลักษณ์ ๕๗๗-๘ ถ.พลายเพชร ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๑
๑๕๗๖ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๑๒๐-๒๐๐ บาท

โรงแรม ๙๙ ๙๙๙ ซ.๒ ถ.ประชาธิปไตย ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร.

๐ ๓๕๕๒ ๒๐๙๔ จำนวน ๓๒ ห้อง ราคา ๒๕๐-๔๐๐ บาท

ศรีอุทอง แกรนด์ ๑๙ ถ.นางพิม ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๑๒๙๐-๓ จำนวน ๙๖ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๒,๒๐๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอศรีประจันต์

บ้านเรือนไทย รีสอร์ท ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๒๘๙๑-๓, ๐๘ ๑๓๐๐ ๙๑๕๑ บ้านเดี่ยว ๑๖ หลัง บ้านแฝด ๑๖ หลัง บ้านพาหี ๔ ห้อง ราคา ๑,๑๕๐-๑,๗๕๐ บาท

วังยาง ริเวอร์ พาร์ค รีสอร์ท ๒๘/๑ ม.๖ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.วังยาง กิโลเมตรที่ ๑๐๕-๑๐๖ โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๖๙-๗๑ โทรสาร ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๗๒ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๘๐๐-๑,๒๐๐ บาท บังกะโล ๒ ห้องนอน จำนวน ๒ หลัง ราคา ๑,๖๐๐ บาท บังกะโล ๔ ห้องนอน จำนวน ๒ หลัง ราคา ๓,๒๐๐ บาท บ้านเรือ ๑ หลัง ราคา ๒,๕๐๐ บาท

ไม้งาม รีสอร์ท ๘๘ ม.๒ ต.วังยาง โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๕๒๒, ๐ ๓๕๕๘ ๑๗๗๗ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๕๕๐ บาท บังกะโล ๖ ห้อง ราคา ๖๕๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอสามชุก

สามชุก รีสอร์ท ๑๓๑ ม.๑ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.สามชุก โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๔๒๓๕, ๐ ๓๕๕๐ ๔๗๕๒, ๐ ๓๕๕๐ ๔๒๑๐ จำนวน ๒๐ ห้อง บังกะโล ๘ หลัง ราคา ๒๐๐-๔๕๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอดอนเจดีย์

คันทรี่ รีสอร์ท ๗๗๙ ม.๓ ต.ดอนเจดีย์ โทร. ๐ ๓๕๕๙ ๒๓๒๑ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๔๕๐ บาท

สถานที่พัก อำเภออุทุมพร

ทุ่งดินดำ รีสอร์ท ๑๙๙/๒ ม.๔ ถ.อุทุมพร-เลาขวัญ ต.บ้านไช้ โทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๗๙๒, ๐๘ ๓๓๐๙ ๑๗๕๒ จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท บ้าน ๒ ห้องนอน ๑ หลัง ราคา ๑,๕๐๐ บาท บ้าน ๓ ห้องนอน ๓ หลัง ราคา ๑,๗๐๐ บาท

สยาม ๑๖๐๓ ม.๖ ซ.สุขศาลา ถ.อุทุมพร ต.อุทุมพร โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๕๗๐ จำนวน ๕๒ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

สระปายสวนรีสอร์ท ๑๙๙ ม.๔ ถ.มาลัยแมน ซ.๗/๑ ต.สระยายโสม โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๘๘๓๘-๙, ๐๘ ๙๒๕๗ ๓๕๘๖ จำนวน ๗ หลัง ราคา ๑,๙๐๐-๒,๙๐๐ บาท

อุทุมพรธานี ๑๙/๒ ม.๖ ถ.ท้าวอุทุมพร ต.อุทุมพร โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๘๔๐ จำนวน ๓๒ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอเดิมบางนางบวช

เรือนรักษ์ สมุนไพร ๓/๕ ม.๖ ต.นางบวช โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๕๓๖๖, ๐ ๓๕๕๑ ๕๙๔๓-๔ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐ บาท

แกรนด์ฮิล ๑๒๙ ม.๕ ต.นางบวช ริมถนนสายสุพรรณบุรี-

ชัยนาท โทร. ๐๓๕๕๐ ๘๒๓๑ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๔๕๐-๖๕๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอสองพี่น้อง

แอลพี โฮเต็ล ๒๒๙ ถ.มาลียแมน ต.สองพี่น้อง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๒๗๓๐ จำนวน ๔๘ ห้อง ราคา ๒๐๐-๕๐๐ บาท

สถานที่พัก อำเภอด่านช้าง

ด่านช้างแค้มป์เฮาส์ (ตรงข้ามวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี) ๒๙๖/๑ ม.๑ ม.บ้านด่านช้าง ต.ด่านช้าง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๖๔๗, ๐๘ ๑๗๓๖ ๖๓๑๑, ๐๘ ๑๗๓๖ ๖๓๒๒, ๐ ๓๕๕๔ ๕๑๔๘ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท ห้องพักรวม ๘-๑๐ คน ราคา ๑,๐๐๐ บาท บ้านพัก ๒ หลัง ราคา ๖๐๐-๘๐๐ บาท

แพขาวเขื่อน ๑๕๒/๓ ถ.ริมเขื่อนกระเสียว ต.ด่านช้าง โทร. ๐๘ ๗๑๑๒ ๔๖๗๕, ๐๘ ๑๒๙๘ ๗๗๘๓ ราคา ๓๐๐-๕๐๐ บาท

มิตรแก้ว ๙๔๔/๑ ม.๑๙ ถ.ด่านช้าง-เดิมบางนางบวช ต.หนองมะคำโม่ง โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๙๔๔๐ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๔๐๐-๘๐๐ บาท

ศรีสุพรรณ ๙๓๓/๔ หมู่ ๑๘ ต.หนองมะคำโม่ง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๐๖๘ จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท

อิงดอย (มีบ้านเดี่ยว) ๙๓๔/๑๖ หมู่ ๑๘ ต.หนองมะคำโม่ง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๐๑๖ จำนวน ๑๓ ห้อง ราคา ๒๐๐-๗๐๐ บาท

ชัยพฤกษ์เก็ทเฮาส์ โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๐๘๘ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท

ด่านช้างคันรี โทร. ๐๘ ๙๔๑๕ ๑๒๓๐ จำนวน ๕ หลัง ราคา ๓๕๐-๓,๐๐๐ บาท

สำนักงาน U.M.I. โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๕๔๒๒-๓ จำนวน ๓ หลัง ๑ หลัง ๒ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐ บาท

แพกระเสียว (เจ็ดมี) โทร. ๐๘ ๖๐๗๖ ๒๓๗๕ จำนวน ๔ หลัง ราคา ๗๐๐ บาท

โฮมสเตย์ (Home Stay)

บ้านบางแม่ม้า ต.บางใหญ่ อ.บางปลาม้า ติดต่อสอบถามที่ โทร. ๐ ๓๕๔๒ ๔๓๕๔

บ้านขาม หมู่ ๒, ๘, ๑๔ ต.พลับพลาไชย อ.อุทุมพร ติดต่อบริการ โทร. ๐๘ ๙๕๕๐ ๕๓๑๗, ๐ ๓๕๔๒ ๑๗๗๓-๔

บ้านสวน อ.สามชุก ติดต่อสอบถามที่ โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๔๑๔๓, ๐๘ ๑๐๑๒ ๑๒๕๓ (ปิดทุกวันพุธ)

ร้านอาหาร

ร้านอาหาร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ก๊กโอชา (เชิงสะพานไผ่ขวาง) ๓๐/๑ ม.๒ ถ.ไผ่ขวาง-ลาดताल ต.ไผ่ขวาง โทร. ๐ ๓๕๔๑ ๒๓๘๗, ๐๘ ๑๘๕๖ ๖๐๔๘ (อาหารไทย-จีน เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๓๐ น.)

ร้านก๋วยจั๊บน้องแตง ถ.สายวัดแค โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๒๖๘๐, ๐๘ ๑๙๔๑ ๓๓๔๙

ร้านอาหาร ลัม ไช้จ๊ะ ๕๗/๗ ถ.มัลลีย์แมน ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐๘ ๔๐๗๙ ๒๓๑๔, ๐๘ ๙๑๓๕ ๒๑๘๓

ข้าวต้มน้องปู ๒๘ ถ.หมื่นหาญ ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๒๙๗๑, ๐ ๓๕๕๑ ๑๒๐๓ (ข้าวต้มก๊วยกับข้าว เปิดบริการ ๑๗.๐๐-๐๒.๐๐ น.)

ครัววันถุมล (อยู่อาคารเดียวกับเอกชัย สาลีสุพรรณ) ๒๒๒/๒ ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ต.ท่าระหัด โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๒๔๒๖ (อาหารไทย-จีน อาหารตามสั่ง วันธรรมดา เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น. เสาร์-อาทิตย์ ปิด ๒๒.๐๐ น.)

ครัวเอส. เอ็ม (ติดกับร้านขุนแผนศูนย์ของดีเมืองสุพรรณ) ๑๖๘ ม.๔ ถ.สุพรรณบุรี-ท่าระหัด ต.ท่าระหัด โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๒๙๓๒ (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น.)

นพรัตน์ภัตตาคาร (ตรงข้ามวัดป่าเลไลยก์) ๓๓๘/๒ ถ.มัลลีย์แมน ต.รั้วใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๑๗๐๘, ๐๘ ๑๗๕๕ ๕๑๖๑ โทรสาร ๐ ๓๕๕๑ ๑๗๐๘ (อาหารจีนและอาหารประเภทปลา เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

แม่ขวัญจิต ๓๕๙/๒ ถ.ไผ่ขวาง-ลาดศาล ต.ท่าระหัด โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๓๘๑๖ (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๑๐.๓๐-๒๓.๐๐ น.)

ไบเจน (บริเวณลานจอดรถนาข้ามออลล์) ๗๔/๓๙-๔๐ ถ.นครแก้ว ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๐๕๙๙-๖๐๐ (บริการอาหารไทย จีน ฝรั่งเศส ทุกวันทั้ง ๒๐ ของเดือน)

พชร (ในโรงแรมพชร) ถ.นางสร้อยฟ้า ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๐๐๗ (อาหารไทย-จีน เปิดบริการ ๐๗.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

เรือนไทย ๒๑ ถ.นางเทพทอง ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๕๘๒, ๐ ๓๕๕๔ ๖๖๔๔ (อาหารไทย, จีน เปิดบริการ ๑๑.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

เรือนแพครัวสุพรรณ ๙๙ ม.๓ ถ.โพธิ์พระยา-สุพรรณ ต.สนามชัย โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๔๒๐๙, ๐๘ ๑๙๔๑ ๙๗๑๖ โทรสาร ๐ ๓๕๕๒ ๓๐๕๗ (อาหารตามสั่งเมืองสุพรรณบุรีและตามสั่ง เปิดบริการ ๑๘.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

สวนอาหารไผ่ขวาง ๑๖๗ ม.๒ ถ.ไผ่ขวาง-ป่าโมก ต.ไผ่ขวาง โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๓๐๑๔-๕ (อาหารไทย ตามสั่ง จำพวกปลาแม่น้ำ เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ท่าจีน ๓๒ ถ.นางพิม ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๕๕๓๘, ๐๘ ๑๖๓๙ ๕๑๓๗ (อาหารไทยตามสั่ง เปิดบริการ ๑๙.๓๐-๐๑.๐๐ น.)

เรือนนิลา ไกล้วัดแค โทร. ๐๘ ๑๖๘๖ ๑๗๘๒, ๐๘ ๑๙๕๗ ๔๔๓๔

เอ็มโอช ๓๕ ถ.อาชาสีหมอก ต.รั้วใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๓๓๕๒ (อาหารไทย, อาหารพื้นเมือง เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

ขุนไกรไนท์ฟู้ด ตลาดไต้รุ่งมีอาหารต่างๆ เช่น ก๋วยเตี๋ยวน้ำ ราดหน้า ไอศกรีม เปิดบริการ ๑๖.๐๐-๒๔.๐๐ น.

สวนอาหารเรือนดาป้อ ๘๘ ม.๒ ต.รั้วใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๓๓๘๑

สวนอาหารบ้านดอกไม้ ๘๘/๒ ม.๒ ถ.คูเมือง ต.รั้วใหญ่ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๗๑๘๔-๕

ร้านอาหาร อำเภอดอนเจดีย์

เพ็ญจันทร์ ๑๒๗๗ ม.๕ ถ.ดอนเจดีย์-ศรีประจันต์ ก.ม.ที่ ๒ ต.ดอนเจดีย์ โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๓๘๖ (อาหารไทย, อาหารป่า และอาหารประเภทปลาน้ำจืด เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ร้านอาหาร อำเภอบางปลาม้า

ก้วยเตี่ยวนายเท้า ๘๘/๑ ถ.บางบัวทอง-สุพรรณบุรี ต.ตะค่า กิโลเมตรที่ ๘๒-๘๓ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๖๐๙๑ (ก้วยเตี่ยวไก่ หมู เปิดบริการ ๐๗.๓๐-๑๖.๓๐ น.)

กุ่มหอม (ข้างที่ว่าการ อ.บางปลาม้า) ๓๒๘ ม.๕ ต.โคกคราม โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๗๒๕๖, ๐๘ ๙๕๑๕ ๑๓๐๒ (อาหารไทย, อาหารจีน เปิดบริการ ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.)

ใบเงิน ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ก.ม.ที่ ๘๑ (บริการอาหารไทย จีน ฝรั่งเศส)

แม่บัว (ตรงข้ามธนาคารออมสิน) ๒๗๙ ม. ๕ ต.โคกคราม โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๖๔๑๖ (อาหารตามสั่ง เน้นกึ่งแม่น้ำ ปลาม้า เปิดบริการ ๑๑.๐๐-๑๘.๐๐ น.)

ริมคลองเฮาส์ ๒๙/๔ ม.๒ ถ.มะขามล้มเก่าห้อง ต.บางปลาม้า โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๗๑๔๑, ๐๘ ๖๘๑๒ ๖๐๘๖, ๐๘ ๑๗๖๓ ๔๑๓๓ (อาหารตามสั่งประเภทปลา เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ลิ้มไฉ่จ๊ว ๑๔๘/๒ ตลาดเก่าห้อง ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๗๖๒๒, ๐๘ ๙๑๓๕ ๒๑๘๓

สาลิวิ ๘๓/๑ ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ก.ม.ที่ ๗๔ ต.สาลิ โทร. ๐ ๓๕๕๒ ๒๑๐๓ (อาหารไทยจำพวกปลา กุ้ง เปิดบริการ ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

แพกุ้งเป็นแจ๊ (ร้านอาหารสารพัดกุ้ง) ๓.ตะค่า (ริมถนน ๓๔๐ ผังกลับกรุงเทพ) โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๖๖๐๖, ๐๘ ๑๙๔๖ ๘๕๓๔

ร้านอาหาร อำเภอศรีประจันต์

ทองประศรี (ในโรงแรมวังยาง ริเวอร์ พาร์ค รีสอร์ท) ๒๘/๑ ม.๖ ต.วังยาง โทร. ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๖๙-๗๑ โทรสาร ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๗๒ (อาหารไทย, อาหารพื้นบ้านจำพวกปลา เปิดบริการ ๐๗.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

เรือนแพน้ำสร้อย (ริมแม่น้ำหน้าท่าว่าการอำเภอศรีประจันต์) ๑๗๙ ม.๓ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.ศรีประจันต์ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๑๑๓ (อาหารไทย, อาหารพื้นบ้าน เปิดบริการ ๓๐.๐๐-๑๙.๐๐ น.)

ก้วยเตี่ยวเปิดป่าแหลว (ตรงข้ามโรงพยาบาลศรีประจันต์) โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๓๐๘

สวนอาหารเบญจรงค์ (ริมถนน ๓๔๐) ๗๙ หมู่ ๒ ต.วังน้ำซับ โทร. ๐๘๘ ๑๓๑๘ ๖๐๐๕, ๐๘ ๑๕๙๖ ๘๒๕๕

ร้านอาหาร อำเภอสามชุก

เจ๊เน้ย (อยู่ตรงข้ามโรงพักสามชุก) ๓๙ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.สามชุก โทร. ๐ ๓๕๕๐ ๔๒๗๓ โทรสาร ๐ ๓๕๕๐ ๔๓๘๕ (อาหารไทย พวกละหาน้ำจืด เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ดำ (สี่แยกตลาดสามชุก) ๙๔๑ ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.สามชุก โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๑๗๖๘, ๐ ๓๕๕๐ ๔๕๘๐ (ข้าวต้มก๊วย อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๑๖.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

ร้านอาหาร อำเภอเดิมบางนางบวช

ครัวต่ายม (บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ) ๑๖/๒ ม.๓ ต.เดิมบาง โทร. ๐ ๓๕๔๓ ๙๑๙๔ (ส้มตำ ไก่ย่าง อาหารตามสั่ง)

จินดา ๒ ๒๗๑ ม.๒ ริม ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท ต.เขาพระ โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๖๐๐๕-๖ (อาหารไทย จีน ตามสั่ง อาหารประเภทปลา เปิดบริการ ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

บลูเลมอน ตรงข้ามสวนสัตว์บึงฉวาก

ร้านค้าชุมชน อบต. เดิมบาง บริเวณหน้าสวนสัตว์บึงฉวาก โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๕๔๓๑

ลายไม้ ๑๐ ม. ๙ ต.เดิมบาง โทร. ๐๘ ๑๗๙๕ ๒๒๘๒ (ส้มตำ ไก่ย่าง อาหารตามสั่ง)

เรือนรักษ์ ๓/๕ ม.๖ ต.นางบวช โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๕๓๖๖, ๐ ๓๕๕๑ ๕๙๔๓-๔

ร้านอาหาร อำเภออุทุมพร

ก้วยเตี่ยวโกเต็ง ๑๓๐๘ ถ.อุทุมพร-ด่านช้าง ต.อุทุมพร

ชมรมผู้ประกอบการร้านอาหารแมงลอย อุทุมพร ๒๒ ม.๖ ถ.ท้าวอุทุมพร ตลาดอุทุมพร โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๖๐๑ (อาหารตามสั่ง กาแฟ เปิดบริการ ๐๗.๐๐-๑๗.๐๐ น.)

บ้านก้วยเตี่ยวหมูผู้ใหญ่ลี ๘๘ ม.๑๐ ถ.กาญจนบุรี-อุทุมพร ต.จระเข้สามพัน โทร. ๐ ๓๕๕๖ ๕๓๘๘ (เปิดบริการ ๐๗.๓๐-๑๕.๐๐ น.)

บ้านริมน้ำอุทุมพร-สุพรรณ ๑๒๙๗ ม.๖ ถ.วัดเขาพระ ต.อุทุมพร โทร. ๐ ๓๕๕๖ ๕๕๓๓, ๐๘ ๔๐๑๕ ๖๔๖๘ (เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น. อาหารไทยโบราณ อาหารไทยอีสาน อาหารแนะนำ ปลาภูมิปัญญาไทย พืชสมุนไพร วานหางจระเข้กรอบทรงเครื่องได้รางวัลโครงการภูมิปัญญาอาหารไทย ประเภทสำหรับไทยและร้านอาหาร)

สวนอาหาร ก. ไทยเดิมพัฒนา ๒๕๔ ม.๑ ถ.อุทุมพร-สระกระโจม ต.ดอนคา โทร. ๐ ๓๕๔๒ ๑๔๖๗, ๐๘ ๑๗๕๗ ๗๗๘๖ (เปิดบริการ ๑๐.๐๐- ๒๑.๐๐ น. อาหารไทย-อีสาน)

ครัวสวัสดิ์ (เยื้องปั๊มน้ำมันเชลล์) ๕๗๙ ถ.มาลัยแมน โทร. ๐ ๓๕๕๖ ๔๔๕๔, ๐ ๓๕๕๖ ๔๗๐๖

ร้านอาหาร อำเภอสองพี่น้อง

บ้านดอน ๕๔ ถ.โพธิ์อ้น-ห้วยสอ ต.สองพี่น้อง โทร. ๐ ๓๕๕๓ ๑๘๘๘, ๐๘ ๑๘๘๐ ๐๖๖๔ (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๑๐.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

แพกระแต ๕๗ ถ.ราษฎร์อุทิศ บ้านไผ่หมู่ ต.บางลี่ ไทร.
๐ ๓๕๕๓ ๑๓๑๗ (อาหารประเภทปลาพื้นบ้าน เปิดบริการ ๑๐.๐๐-
๒๒.๐๐ น.)

ร้านอาหาร อำเภอด่านช้าง

ด่านช้างแค้มป์อิงเอส (ตรงข้ามวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
สุพรรณบุรี) ๒๙๖/๑ ม.๑ ต.ด่านช้าง ไทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๖๔๗, ๐๘ ๑๗๓๖
๖๓๑๑, ๐๘ ๑๗๓๖ ๖๓๑๒ (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๐๘.๐๐-
๒๒.๐๐ น.)

ปลาบูโภชนา ๗๒๔/๑ ซ.๔ ถ.หน้าโรงเรียนบรรหาร ๓ ต.หนอง
มะค่าโมง (ผ่านหน้าร.ไทยพาณิชย์) ไทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๒๓๑ (อาหารตาม
สั่งประเภทปลา เปิดบริการ ๐๗.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ปลาบูโภชนา ๒ ๙๑๓/๓-๔ ม.๑๘ ถ.อุทอง-บ้านไร่ ต.หนอง
มะค่าโมง ไทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๔๕๑ (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ ๐๘.๐๐-
๒๒.๐๐ น.)

แพกระเสียว ริมอ่างเก็บน้ำกระเสียว ต.ด่านช้าง ไทร. ๐๘ ๖๐๗๖
๒๓๗๕

แพขาวเขื่อน ๑๕๒/๓ ถ.ริมเขื่อนกระเสียว ต.ด่านช้าง ไทร.
๐๘ ๗๑๑๒ ๕๖๗๕, ๐๘ ๑๒๙๘ ๗๗๘๓ (จำหน่ายอาหารประเภทปลา
เปิดบริการ ๐๘.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ร้านค้าค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

กลุ่มแม่บ้านทิพย์ญาติดา ๕๒/๒๑ ม.๓ หมู่บ้านญาติดา ๒
ต.รั้วใหญ่ ไทร. ๐๘ ๙๘๐๐ ๔๕๘๔, ๐ ๓๕๕๒ ๒๖๗๐ (ทองม้วน
พริกเผาทองม้วนปลาช่อน และขนมขบเคี้ยว)

กลุ่มศิลปหัตถกรรมบ้านธรรมกุล งานจักสาน งานจักสานดินเผา
แนวจิตรกรรมไทย ๖๐ ม.๕ ต.พิหารแดง เลี้ยววัดพระนอนไปเล็กน้อย
ไทร. ๐ ๓๕๕๐ ๘๔๐๐, ๐๘ ๙๘๑๗ ๗๘๕๖

เจริญชัย ๑ (สี่แยกแขวงกรมทางหลวง) ๑๐ ถ.มาลัยแมน
ต.ท่าพี่เลี้ยง ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๒๔๕๔ (สาลีสุพรรณ ปิ่นขลิบ ขนมลูกเต๋า
เปิดบริการ ๐๖.๓๐-๒๐.๐๐ น.)

พชนี บ้านสาลีสุพรรณ แหล่งรวมของกินและของฝาก ๑๘๘
ม.๒ ถ.บางบัวทอง-สุพรรณบุรี กม.ที่ ๙๑ ต.ท่าระหัด ไทร. ๐ ๓๕๕๒
๖๑๐๑ (สาลีสุพรรณ ปิ่นขลิบ ขนมลูกเต๋า เปิดบริการ ๐๘.๐๐-๑๙.๓๐ น.)

แม่บัว ๒๗๙ ม.๕ ตลาดบางปลาหมอ ต.โคกคราม ไทร.
๐ ๓๕๕๘ ๗๐๗๗, ๐ ๓๕๕๘ ๖๔๑๖ (สาลีสุพรรณ หม้อแกง สาละกัณฑ์
ขนมชั้น วันกระทิ)

ร้าน OTOP สุพรรณบุรี (ศูนย์ของดีเมืองสุพรรณ) ตั้งอยู่
ริมถ.สายสุพรรณ-บางบัวทอง หน้าวัดโพธิ์ค้อย ต.ท่าระหัด อ.เมือง
จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านในจังหวัดสุพรรณบุรี สินค้าหนึ่ง
ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดสุพรรณบุรี เช่น ขนม
สาลีสุพรรณ ปลาสดแดดเดียว เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา ศูนย์
แห่งนี้เปิดวันธรรมดา ๐๘.๓๐-๑๙.๓๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ ๐๘.๓๐

-๒๐.๓๐ น. โทร.๐ ๓๕๕๒ ๓๕๙๙

เอกชัย สาขาสุพรรณ (สำนักงานใหญ่) ๒๒๒/๒ ม.๕
 ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ต.ท่าระหัด โทร. ๐ ๓๕๔๑ ๒๔๒๔, ๐ ๓๕๔๑
 ๒๔๗๖ โทรสาร ๐ ๓๕๔๑ ๒๔๗๕ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๖๔ ๐๐๐๓
 (สาขาสุพรรณ ขนมหาสารสิทธิ์ เปียะนมชั้น ลูกเต๋าสั่งดำ ครองแครง
 กรอบ ๓ รส)

เอกชัย สาขาปราสาททอง (ติดประตูทางเข้าวัดปราสาททอง)
 ๑๕๑ ถ.หมื่นหาญ ต.ท่าพี่เลี้ยง โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๑๒๐๒, ๐ ๓๕๕๑ ๑๒๐๕

อำเภอบางปลาม้า

กลุ่มหัตถกรรมจักสานบ้านโพธิ์ศรี (วัดโพธิ์ศรี) ๒/๓ ม.๓
 ต.บางปลาม้า อ.บางปลาม้า โทร. ๐๘ ๑๒๗๔ ๖๐๙๒, ๐ ๓๕๕๙ ๗๖๘๔
 (จำหน่ายเครื่องจักสานประเภทตะกร้า กระบุง)

กลุ่มศิลปไม้ไผ่ ๘๕ ม.๑๐ ถ.สุพรรณบุรี-บางบัวทอง ต.โคกคราม
 โทร. ๐๘ ๖๘๘๗ ๘๓๒๙, ๐๘ ๙๙๙๓ ๕๕๕๒, ๐ ๓๕๔๐ ๐๒๒๖, ๐๘
 ๗๙๗๒ ๔๗๒๑ (จำหน่ายเครื่องประดับ เครื่องเรือน เครื่องตกแต่ง
 บ้านจากไม้ไผ่)

ไข่เค็มโอโอดิน ๗๐ ม.๑๐ บ้านวัดโบสถ์ ต.มะขามล้ม โทร.
 ๐ ๓๕๔๑ ๖๒๗๔, ๐ ๓๕๔๑ ๖๓๕๑, ๐๘ ๖๐๑๑ ๔๓๐๙

กลุ่มแม่บ้านบ้านไผ่เง ๓๓๖ ม.๑ ถ.สุพรรณ-สวนแตง (ไปทาง
 วัดตะลุ่ม) ต.วังน้ำเย็น โทร. ๐ ๓๕๔๑ ๖๔๙๗ (จำหน่ายชาตะไคร้ กลัวย
 ดาก กลัวยม้วน มะขามแช่อิ่ม)

เบญจรงค์ ๑๐๔ ม.๑ ถ.บางแม่มาย ต.บ้านแหลม โทร. ๐ ๓๕๔๐
 ๐๑๗๖, ๐๘ ๗๑๕๕ ๑๔๑๖ (จำหน่ายเครื่องเบญจรงค์ เครื่องปั้นดินเผา)

ผลิตภัณฑ์ไม้กวาดพื้นปี ๑ ม.๕ ถ.สุพรรณบุรี-บางสาม ต.วังใหญ่
 (ทำจากไยมะพร้าวและดอกหญ้า) ไม้กวาดไยมะพร้าว ทำที่บ้านบาง
 แม่หม้าย อำเภอบางปลาม้า ทางหลวงหมายเลข ๓๓๕๑ กิโลเมตรที่
 ๑๗-๑๘ เข้าทางเดียวกับทางเข้าวัดอาน ชาวบ้านจะทำไม้กวาดตลอด
 ทั้งปี โดยเฉพาะช่วงเดือน ๑๐-๑๒ นอกฤดูทำนา ไม้กวาดมีลักษณะ
 พิเศษคือ มีความทนทาน ด้ามสวยงาม สอดถามรายละเอียดติดต่อ
 คุณประจวบ อ่อนละมูล โทร. ๐ ๓๕๔๒ ๔๒๔๙

แม่บ๊วย ๒๗๙ ม.๕ ตลาดบางปลาม้า ต.โคกคราม โทร.
 ๐ ๓๕๕๘ ๗๐๗๗, ๐ ๓๕๕๘ ๖๔๑๖ (สาขาสุพรรณ หม้อแกง สาขาสีทิพย์
 ขนมหัน วุ้นกระทิ)

สาโท บางม้า บริษัทบัณฑิตพัฒนา-เทค จำกัด ๘๔ ม.๘ ถ.คอ
 วัง-บางแม่มาย ต.บางปลาม้า โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๗๓๘๗, ๐๘ ๑๘๗๔
 ๑๗๔๔, ๐๘ ๑๕๗๑ ๑๘๘๔ โทรสาร ๐ ๓๕๔๐ ๐๑๑๖

อำเภอศรีประจันต์

กล้วยอบเนย ๒๑๖ ม.๒ หมู่บ้านยางขาคีม ต.บ้านกร่าง โทร.
 ๐ ๓๕๕๔ ๘๓๔๔, ๐ ๓๕๕๔ ๘๘๔๒

ผลไม้กระป๋องสโนว์เฮาส์ ๓๐๐/๓ ม.๓ ถ.สุพรรณ-ชัยนาท
 ต.ศรีประจันต์ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๐๙๙, ๐ ๓๕๕๘ ๑๖๔๘-๙ โทรสาร

๐ ๓๕๕๘ ๒๒๑๗

ศูนย์สินค้าโรงงาน (สุพรรณบุรี) ๒๒๒/๑ ม.๑ ม.บ้านอนุรักษ
ควายไทย ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท อ.ศรีประจันต์ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๖๖๘,
๐ ๓๕๕๘ ๒๕๙๑-๒ (จำหน่ายวิทยุ เสื้อผ้า รองเท้ากีฬา)

หจก. อโลเวลา สุพรรณบุรี ๖๑๒ ม.๓ ถ.ศรีประจันต์-ดอนเจดีย์
ต.ศรีประจันต์ (เครื่องตีม้วนหางจระเข้ ผลไม้กระป๋อง แห้ว กระจับ
ลูกตาล เงาะ) โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๓๗๑, ๐๘ ๑๘๕๗ ๔๓๗๔, ๐ ๓๕๕๘
๔๔๔๖

อำเภอสามชุก

กลุ่มจักสานบ้านทุ่งแฝก (จากวัดทุ่งแฝกไป ๑๑กิโลเมตร)
๔๗/๑ ม.๒ ถ.สุพรรณ-ชัยนาท ต.วังลึก โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๑๐๑
(ผลิตภัณฑ์จักสาน ตะกร้า)

การณไต้ะมุก (ครัวลูกแม่หย้า) ๙๓๒ ม.๒ ถ.เลียบแม่น้ำท่าจีน
ต.สามชุก โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๑๗๓๑, ๐๘ ๑๙๐๙ ๐๕๑๙ (รับสั่งทำไต้ะ
หมูปูชา ผลิตภัณฑ์จากไม้)

อำเภอเดิมบางนางบวช

จักสานผักตบชวา ๒๗ ม.๒ บ้านห้วยทราย ต.โคกช้าง โทร.
๐๘ ๑๘๕๘ ๓๕๔๘ (จำหน่ายตะกร้า เฟอร์นิเจอร์ ของชำร่วยทำจาก
ผักตบชวา)

ทานตะวันซ้อป ๑๐๖/๒ ม.๗ ต.เดิมบาง โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๘๐๙๐,
๐ ๓๕๕๗ ๘๒๓๙, ๐ ๓๕๕๐ ๘๔๖๕-๖ โทรสาร ๐ ๓๕๕๗ ๘๒๓๙
(จำหน่ายแห้ว กระจับ เงาะ ฐานในน้ำเชื่อมและน้ำเชื่อม)

ผลิตภัณฑ์เรือนรักสุขสมุนไพร บ. เรือนรักสุขสมุนไพร จำกัด
๓/๕ ม.๖ ถ.สุพรรณ-ชัยนาท ต.นางบวช โทร. ๐ ๓๕๕๑ ๕๓๖๖, ๐ ๓๕๕๑
๕๙๔๓, ๐ ๒๖๗๖ ๑๓๔๘

ผ้าทอพื้นเมืองโบราณ ลาวซี-ลาวครั้ง ๒๕/๑ ม.๕ (บ้านทุ่งก้าน
เหลือง) ต.ป่าสะแก โทร. ๐๘ ๙๙๒๖ ๒๘๖๔, ๐๘ ๖๐๔๒ ๖๕๓๖

หน่อไม้ไผ่ตงแกะสลัก ๔๕/๑ ม.๗ ต.เขาพระ โทร. ๐๘ ๑๙๒๖
๖๗๓๐

อำเภอหนองหญ้าไซ

ผ้าไหม ๖๒๘ ม.๙ บ้านทุ่งแสม ถ.ด่านช้าง-หนองเตย ต.หนอง
ขาม โทร. ๐ ๓๕๕๙ ๕๔๐๐, ๐๘ ๑๓๓๘ ๐๗๗๗, ๐๘ ๗๐๖๗ ๒๒๙๗
(จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าตีนจก ผ้าม่อฮ่อม)

ข้าวกล้องหอมมะลิ ๓๐/๒ ม.๑ บ้านปลั่งลิ้งค์ ต.หนองหญ้าไซ
โทร. ๐ ๓๕๕๗ ๗๑๓๑, ๐๘ ๙๘๐๐ ๒๒๙๔, ๐๘ ๑๙๔๓ ๘๕๐๗

อำเภออุทุมพร

กลุ่มผ้าปักต้นมือ ๑๔๒ ม.๓ ถ.มาลัยแมน ต.กระจัน อ.อุทุมพร
โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๑๓๐๐ (จำหน่ายผ้าปักต้นมือ ลวดลายสวยงาม)

ซองเตอร์ เครื่องตีม้วนหญ้าพืชสำเร็จรูป ๑๒๙ ม.๑ ถ.ด่านช้าง-
มาลัยแมน ต.หนองไธ้ โทร. ๐๘ ๙๙๒๒ ๗๘๑๓, ๐ ๒๙๖๗ ๑๒๐๐

ผ้าทอวังทอง ๒๔ ม.๑๓ บ้านวังทอง ต.จระเข้สามพัน ไทร.
๐ ๓๕๔๘ ๔๐๘๐, ๐๘ ๑๙๒๔ ๔๕๐๙

ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย รพ. อุ้มทอง
๒๐๒๔ ม.๖ ถ.มาลัยแมน ต.อุ้มทอง ไทร. ๐ ๓๕๕๖ ๕๕๕๔, ๐ ๓๕๕๖
๕๕๕๕, ๐๘ ๑๙๘๑ ๐๕๖๘, ๐๘ ๙๙๔๙ ๓๑๖๗

ผัก ผลไม้ประดิษฐ์ ๒๙๘ ม.๖ ถ.ท่าพระยาจักร ต.อุ้มทอง ไทร.
๐ ๓๕๕๕ ๒๙๙๑, ๐๘ ๑๙๔๑ ๑๐๓๐

สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนสุพรรณบุรี จำกัด ๔๖๘-๔๗๐ ม.๑๗
ถ.อุ้มทอง-ด่านช้าง ต.ดอนคา ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๑๗๔๔

อำเภอสองพี่น้อง

กล้วยเล็บ กล้วยม้วน ๔๔๑ ม.๔ ถ.ทุ่งคอก-พระแท่นดงรัง
ต.บ่อสุพรรณ ไทร. ๐๓๕ ๔๐๒๐๔๑, ๐๘๗ ๑๖๑๓๔๐๔, ๐๘๑ ๗๒๖๔๓๔๙

ปลาหม้า ๙ ม.๔ ถ.บางสนุ่น ต.ต้นตาล ไทร. ๐ ๓๕๕๕ ๒๒๑๓,
๐ ๓๕๕๕ ๒๒๗๐

อำเภอด่านช้าง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแก้วเจ้าจอม ต.ด่านช้าง อ.ด่านช้าง
จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของม้วนซึ่งสมาชิกร่วมกันพัฒนาจากรสกะทิ โดย
การนำสมุนไพรมาใส่สำหรับคนที่เอาใจใส่สุขภาพ เช่น รสขิง รสชาเขียว
รสน้ำพริกเผาใบมะกรูด รสใบหม่อน รสกาแฟ รสกระเทียม รสสหาย
รสต้นหอมและรสถั่วดำ รสชาติอร่อย สอดตามรายละเอียดเพิ่มเติม
ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๙๐๐๔, ๐๘ ๑๔๐๓ ๐๘๙๘

กลุ่มอาชีพหัตถกรรมรากไม้ ๓๒ ม.๖ บ้านหนองผือ ต.ด่านช้าง
ไทร. ๐ ๓๕๕๒ ๙๒๐๐

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๔๐๘๒๐๐

สภ.อ.เมืองสุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๕๒๕๕๘๓-๔

พัฒนาชุมชนจังหวัด (ข้อมูล OTOP)

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๕๔๒๗

สนง.พระพุทธศาสนา (ข้อมูลวัด)

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๖๐๘๓

เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๕๕๕๑๐๘

สถานี บขส. สุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๕๒๒๓๗๓

สถานีรถไฟสุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๕๑๑๙๕๐

โรงพยาบาลคูมิตรสุพรรณบุรี

ไทร. ๐๓๕ ๕๐๐๒๘๓-๘

โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช

ไทร. ๐๓๕ ๕๐๒๗๘๔-๘

โรงพยาบาลพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๑๐๗๗

โรงพยาบาลอุ้มทอง

ไทร. ๐๓๕ ๕๕๑๔๒๒

โรงพยาบาลด่านช้าง

ไทร. ๐๓๕ ๕๐๙๖๙๓-๖

โรงพยาบาลหนองหญ้าไซ

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๗๐๖๘

โรงพยาบาลดอนเจดีย์

ไทร. ๐๓๕ ๕๙๑๐๓๒

โรงพยาบาลสามชุก

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๑๔๙๒

โรงพยาบาลศรีประจันต์

ไทร. ๐๓๕ ๕๘๑๒๐๓-๔

โรงพยาบาลเดิมบางนางบวช

ไทร. ๐๓๕ ๕๓๘๐๓๒-๓

โรงพยาบาลบางปลาหม้า

ไทร. ๐๓๕ ๔๐๐๕๗๘-๘๑

วัดโฆงวร

ฟาร์มจากเฉลิมพระเกียรติ

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

จัดทำโดย...

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานภาคกลางเขต 1
ถนนแสงชูโต ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
โทรศัพท์ (034) 511200, 512500, 623691 โทรสาร (034) 511200
E-mail: tatkan@tat.or.th Web site: www.tat.or.th/central01
พื้นที่ความรับผิดชอบ... กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี

ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ชั้น 3 ถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท
อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000

โทรศัพท์/โทรสาร (035) 536030 E-mail: tatsuphan@tat.or.th